

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnihstvom prejeman:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnihstvom naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	6-50	četrt leta	6-50
na mesec	2-30	na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnihstvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Nevolja na vseh koncih.

Razmere v naši državi so take, da morajo predsedati tudi najbolj potrpežljivim ljudem in vse bolj prodira spoznanje, da je ta država težko bolna, tako težko in tako nevarno, da mnogi že nad njo obupavajo. Vse je nezadovoljno in ta nezadovoljnost rase od dne do dne, ker se nikjer nič ne zgodi za prebivalstvo — izvenemši privelegirane klike — ker rasejo krvna in denarna bremena v silni meri, blagostanja pa ni nikjer, pač pa je beda v najširših krogih vedno večja. Nemci imajo dobro besedo za to mišljenje: imenujejo jo »Staatsverdorrenheit«.

Kaka nevolja vlada v državi, to se je pokazalo zlasti te dni. Zaradi par brezvestnih škofov je bila v Galiciji razbita že sklenjena sprava med Poljaki in med Malorusi in nastal je zopet ljut narodnostni boj, ki sega tudi v dunajski parlament. Malorusi delajo obstrukcijo in hočejo vse delo onemogočiti, dokler se ne ugotovi njihovim popolnoma opravečim zahtevam.

Zdaj so imeli nemški socijalni demokratje na Dunaju svoj strankarski shod in tu je udarila na dan veličanska nevolja, ki vlada v tej veliki stranki, tako proti vladji, kakor proti parlamentu. Ta nevolja je umiliva. Socijalni demokratje so postavili vsa svoja upanja na splošno in enako volilno pravico. Trdno so pričakovali, da bo ljudski parlament služil ljudskim zahtevam. Dosegli so tudi impozantno število mandatov — a to je tudi vse. Ta velika stranka je v parlamentu faktično brez moči in doseže k večjemu kako drobtinico. Parlament nalaga prebivalstvu vedno nova bremena, krvna in denarna, za ljudstvo pa ne stori ničesar in socijalni demokratje pri vsem naporu niso v stanu to premeniti. Nevolja zaradi tega je dobila izraza na strankarskem shodu socijalnih demokratov. Drug za drugim so vstajali govorniki in povedali, kaka jeza prevzema volilce, da v parlamentu ni ničesar doseči in da vlada ničesar za ljudstvo ne stori in vsi so zahtevali, naj seže stranka po skrajnih sredstvih, pa magari če izgine parlament za nekaj časa.

To je velik in važen pojav, zlasti sedaj, ko zahteva vlada zopet ogromnih žrtev od prebivalstva, ko hoče imeti nove davke in ko hoče armado pomnožiti. Socijalni demokratje bi se res izneverili svojem ljudskemu programu, če bi brez izdatnih kompenzacij na drugih poljih pustili natovoriti prebivalstvu taka grozna bremena. Ni še gotovo, kako se odločijo socijalno - demokratični poslanci, vendar je misliti, da bodo uvaževali želje svojih volilcev in ti žele, da naj raje parlament razbijejo, kakor da bi še dalje prenašali sedanje razmere.

Če tako velika in močna skupina, kakor so socijalno - demokratični poslanci v državnem zboru, ne more izhajati, če taka skupina ne more ničesar doseči, kako more biti mišljenje šele pri manjših skupinah. In kako naravno je, če pravijo ljudje: naj vzame hudič ves parlament, potem pride vsaj država v veliko zadrego, potem jo bodo denarne skrbi še hujše trle. Časih se je reklo: državni zbor je edina tribuna, kjer je mogoče izraziti ljudske težnje, ljudske želje in ljudske pritožbe. Da, tribuna je to — a kdo se zmeni za izražene želje, težnje in pritožbe? Živ krst ne! Nihče ne posluša teh pritožb in teh želja, nihče jih ne upošteva, vse je bob v steno — vlada dela kar hoče in za želje in pritožbe celo tako velike stranke, kakor so socijalni demokratje, ji ni nič več, kakor za lanski sneg, kaj šele za želje in pritožbe malih strank.

»Staatsverdorrenheit« se je polastila tudi državnemu uradništvu. Že leta čaka na izboljšanje svojih prejemkov, vsaj človeka vredno življenje zahteva, a ničesar ne more doseči. Vlada je naredila izboljšanje uradniških prejemkov odvisno od dovolitve novih davkov — trda obstrukcija v državnem zboru onemogoča rešitev finančnega načrta. Zdaj zopet ni skoro nič upanja, da bi prišel finančni načrt pravočasno pod streho in zato hočejo državni uradniki seči po skrajnem sredstvu. O božičnem času hočejo začeti s pasivno rezistenco. Ves promet se naj zadrži in če mogoče ustavi, vse delo naj zastane, škode naj bo kolikor več mogoče, take škode, da bo vse prebivalstvo besno na vlado . . .

Če je že v krogih državnih uradnikov tako razpoloženje, potem si je pač lahko misliti, kako je mišljenje šele v drugih krogih. »Staatsverdorrenheit« na vseh koncih in krajih in v vseh slojih, besna nevolja na zunanjo in notranjo politiko, na to malomarno in brezbržno upravo in na vse, kar ima v državi moč v rokah in je krivo teh neznosnih razmer, da, ta država je težko in nevarno bolna.

Ogrski državni zbor.

Kakor smo že slišali poročali, je prišla ogrska opozicija k večerajšnji seji ogrskega državnega zbora v parlament, ostala pa je v kuloarjih tako dolgo, da je bila končana razprava o podaljšanju konzularnih sodišč in o enotnih odvetniških in sodniških izpitih. Nato se je pričela razprava o reformi porotnih sodišč. Ko je pričel govoriti referent Nemesny, je prišla opozicija v dvorano ter zasedla svoje prostore, grof Apponyi pa se je oglasil k besedi. Ko je končal referent, je izjavil grof Apponyi, da vztraja opozicija na svojem stališču, da je v tej zbornici vsaka parlamentarna diskusija nemogoča, ker vlada v zbornici brezpravnost in anarhija. Predsednik ga prekine ter pravi, da poslanec Apponyi nima pravice kritizirati postopanja v parlamentu. (Velik hrup pri opoziciji.) Predsednik pokliče poslanca Simegija dvakrat zapored k redu. Grof Apponyi nadaljuje: Vzrok, da je prišla opozicija v zbornico, je sistematična gonja proti ustavnim garancijam dežele. Del te kampanje je opaziti tudi v predloženi reformi ter bi bilo boljšje, če bi se porotna sodišča sploh popolnoma odpravila. Z ozirom na ta dejstva vztrajajo opozicijske stranke na svojem stališču, da je vsako normalno parlamentarno delo nemogoče v zbornici, v kateri vlada pravna anarhija, ki stoji pod vojaško oblastjo, in katere večina je bila, kakor je dokazano pred sodiščem, izvoljena z denarjem iz goljufij. Vendar hočejo opozicijske stranke tudi na tem mestu na podlagi starega poslovniškega opozorit narod na nevarnost, ki mu prete. (Predsednik pokliče medtem poslanca Simegija tretjič k

redu ter ga izroči imunitetnemu odseku.)

Predsednik: Govornik pravi, da sedanji poslovnik ni veljaven, jaz pa izjavljam, da zbornica nima nobene drugega poslovnika, kakor sedanjega. (Velik hrup pri opoziciji.) Predsednik pokliče več poslancev k redu.)

Razni drugi govorniki kritizirajo predlogo in porabijo to priliko, da označujejo sedanji poslovnik kot neveljaven, ker je bil sklenjen pod zaščito bajonetov. Vse te poslance pokliče predsednik Beöthy k redu. Razvila se je nato debata o dnevnem redu. Predsednik predlaga, da naj se debata nadaljuje danes.

Poslanec Lovaszy izjavlja, da tega predloga ne sprejme, ker sedanja večina in vlada nista k temu moralno upravičena. (Predsednik ga pokliče k redu.) Dokumentarično je dokazano, da nimata vlada in večina moralnih kvalit. Pri vseh prilikah je bilo dokazano, da sta vlada in večina sprejemali pri sklepanju državnih kupcij visoke vsote kot darilo in porabili te vsote v svojo korist. Kazenski zakonik pa določa, da vsak javni uradnik, ki zahteva v uradnih poslih darila ali plačila . . .

Predsednik prekine govornika ter mu po kratkem prenehanju vzame besedo, obenem da besedo poslancu Illesu. Poslanec Lovaszy pa kljub temu nadaljuje. (Velikansko razburjenje v zbornici.)

Predsednik suspendira sejo. Čez 15 minut otvori predsednik zopet sejo in da besedo poslancu Szmeccsanyju, takrat pa se dvigne poslanec Lovaszy in nadaljuje svoj govor. (Velik hrup.) Kljub temu, da pokliče predsednik več poslancev opozicije k redu in da pozivlja govornika, da naj preneha, se poslanec Lovaszy ne vda. Predsednik neprestano zvonl. Končno izjavi, da bo postopal proti poslancu Lovaszyju v smislu poslovnika ter še enkrat suspendira sejo.

Med premorom pokliče predsednik poveljnika parlamentarne straže k sebi ter mu naroči, da naj odstrani iz dvorane poslance Lovaszyja, Justha in Abrahama. Čez par minut pride parlamentna straža pod vodstvom polkovnika Horvatha ter napravi kordon okrog klopi opozicije. Poslanec Szmeccsany: V kosar-

ni smo! To ni zbornica! Opozicija zapusti dvorano.

Nato se je seja zopet nadaljevala. Ob 3. popoldne je bila seja zaključena.

Dr. Danev o svoji politiki.

Progresivno - liberalna bolgarska stranka, katere voditelj je bivši ministrski predsednik dr. St. Danev, je imela 3. t. m. v Sofiji svojo letno strankarsko skupščino, katere se je udeležilo nad 200 delegatov iz cele države.

Na shodu je imel dr. Danev, o katerem se je že opetovano poročalo, da se umakne iz političnega življenja, velik govor, v katerem je izcrpno razpravljal o svoji politiki v času, ko je imel državno krmilo v svojih rokah. Njegova izjava so v javnosti vzbudila splošno pozornost. Rekel je med drugim:

Pripravljal sem se na pot v Petrograd, da prisostvujem razsodišču o bolgarsko - srbskem sporu. Ministrstvo je sestavilo spomenico o tem vprašanju, imenovali delegate in izdalo ukaz, da se dovoli vojakom dolgotrajen dopust.

V tem času, v nasprotju z našimi ukrepi in proti naši volji in brez naše vednosti se je izvršil splošni napad na srbsko in grško armado, kateri napad je bil začetek usodne medzavezniške vojne. Smatral sem za svojo dolžnost, da preprečim nadaljne vojne operacije; ker pa se mi to ni posrečilo, sem podal svojo demisijo. Od tega časa sem imel, lahko to rečem, državno krmilo v rokah zgolj v to, da popravim tuje grehe in da rešim, kar je bilo mogoče, pri likvidaciji, izzvani proti naši volji. Vztrajal sem na svojem mestu, ne da obdržim v rokah državno oblast, marveč da izpolnim svojo patriotsko, če tudi težko dolžnost.

Moja demisija je bila sprejeta 15. julija. Da-li bi ne bilo pametneje in koristneje, da bi se ne bil izvršil po padcu naše vlade prelom v državni zunanji politiki, kakor so to zahtevali vse stranke, razen one, ki je sedaj na krmilu, to je vprašanje, na katero bo odgovorila zgodovina. Končujem s pozivom, da strnemo svoje vrste

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.

(Dalje.)

»Preljuba gospa, ne morem vam prikriti, da je ta zadeva za vašega sina in vašo hišo zelo kočljiva in nevarna. Rakova Frančiška dolži namreč vašega sina naravnost poskušene hudodelstva in vse okolnosti govore za resničnost njene dolžitve. Predno sta šla Rakova Frančiška in vaš sin v njegovo sobo, se je vršila v posebni sobi gostija, pri kateri se je tudi pilo. Ker je pa nepobitna resnica, da pijača učinkuje zelo nevarno na človeški organizem, se ni čuditi, ako zmede misli tudi treznemu in pametnemu človeku. Ne sme se tudi prezreti, da sta bila vaš sin in Rakova Frančiška na kraju, ki bi bil posebno primeren za tako grdo dejanje. Končno je pa Rakova Frančiška obdolžila vašega sina tega grdega dejanja neposredno potem, ko se je baje izvršilo in to vpricho svojega očeta, vas, njegove matere in drugih sorodnikov, česar bi se gotovo ne drznila storiti, če bi ne bile obdolžitve resnične. Ker moram kot neprizadeta in nepristranska oseba hladno

in trezno vso stvar presojati, vam vseh teh za resničnost obdolžitve govorečih dejstev ne smem prikriti, ker bi vas na ta način spravil v zmotno glede nevarnosti, ki preti vašemu sinu in celi vaši hiši. Če bi prišla ta zadeva pred kazenskega sodnika, se bojim, da bi kazenski sodnik dal popolno vero obdolžitvam Rakove hčere in da bi bila posledica tega, da bi se proti vašemu sinu uvedla kazenska preiskava radi poskušene hudodelstva in da bi prišel vaš sin tudi na zatožno klop. Morda bi bil vaš sin oproščen, morda pa tudi ne.

»Kaj, tako nevarna je ta stvar,« zavzdihnila je v svojem obupu uboga mati. »to ni mogoče, moj sin ni hudodelec, to vam povem jaz, ki sem ga nosila pod svojim srcem. Moj sin je nezmožen dejanja, ki se ga dolži in naj si trdi Rakova Frančiška, kar hoče, moj sin ji tega ni storil.«

»Čprav visoko čislam zlato materino srce,« odvrčal je mladi župni upravitelj, »vendar me sili prijateljstvo do vaše hiše, da vam odkrito in jasno povem svoje mnenje o tem zelo sitnem in nevarnem dogodku. Če bi prišla ta zadeva do vednosti kazenskega sodnika, bi kazenski sodnik o predmetu obdolžitve nedvomno pred vsem zaslišal Rakovo Frančiško. Če bi pa ta, o čemur nimam povoda dvomiti, kot prča potrdila resničnost svoje obdolžitve, bi pa vašemu

sinu njegov zagovor, da se ni pregrešil proti Rakovi Frančiški, prav nič ne pomagal, ker je znano, da dajejo kazenski sodniki vso vero obremenilnim pričam, obdolžencem pa nobene. Naravna posledica pričevanja Frančiške Rakove bi pa bila, da bi se potem vašega sina obtožilo in morda tudi obsodilo. Ker je pa za kazen za poskus tega hudodelstva zelo ostra, bi pa lahko prišel vaš sin Ivan za več mesecev v ječo.«

»Kaj, zaprl bi mojega sina,« začela je nesrečna mati »to se pa ne sme zgoditi tudi če moram sama ves svet obletati. Moj pokojni mož bi se od sramote obrnil v svojem preranem grobu, če bi njegov edinec moral v ječo. Prosim vas iskreno, gospod župnik, pomagajte mi v ti stiski, ne zavrzite mile prošnje nesrečne matere in rešite mojega ubogega sina pred sramotno ječo.«

»Obljubljam vam,« odgovoril je mladi župni upravitelj, »da bodem iz spoštovanja do vaših sivih las in prijateljstva do vaše hiše storil vse, kar je v moji moči, da odvrnem nesrečo in sramoto od vaše spoštovane hiše. Da bodete videli, da ne najdete od mene nikjer boljšega prijatelja vaše hiše, podal se bodem jutri na vse zgodaj sam in osebno v Brezovico ter s posredovanjem tamšnjega župnika skušal vplivati na Rakova in njegovo hčer, da te stvari ne bodeta spravila v javnost in posebno

ne pred sodno oblast. Obečam vam, da se ne bodem vstrašil nobenega truda, da obvarujem vaše sive lase pred sramoto in da bom storil vse, kar je v moji moči, da obvarujem vašega sina pred temnico.«

Obupano mater je srčno ganila ta nesebična požrtvovalnost mladega župnega upravitelja dr. Jurija Podpečnika, kateremu je z iskreno hvaležnostjo v svojem srcu izrekla najlepšo zahvalo za njegovo pomoč.

Mladi župni upravitelj se je res takoj drugi dan peljal v Brezovico ter se oglasil pri tamošnjem župniku, ki je bil tudi moč nove šole. Ker je sosednji župnik dobro vedel, da je dr. Jurij Podpečnik jako dobro zapisan v knezoškofjski palači, mu je šel takoj rad pri ureditvi te zadeve na roko, ker je bil prijatelj načela, da roka roko umije.

Dal je poklicati v župnišče Urbana Raka in njegovo hčer Frančiško. Poslednja je danes že mnogo milejše opisovala ves dogodek, vsled česar se je sosednjemu župniku z največjo lahkoto posrečilo, da sta mu obljubila Urban Rak in njegova hčer Frančiška, da bodeta celo stvar zamolčala.

Ves vesel svojega uspeha se je dr. Jurij Podpečnik po temeljitem pokopčilu pri svojem sosedu župniku vrnil nazaj v Orehovlje ter dobri izid svojega posredovanja takoj tudi sporočil županovi vdovi.

XVII.

Ustvarja Brahma — in

podira Šiva . . .

Spreminjajo nazori se

in misli.

Kar včeraj med ljudmi

je bilo v čisti

pozabljenost je danes, za-

starelo

je že in jutri se je pre-

živelo . . .

Povsod le tok, pretok

brz, neprestan.

A šker c: Pesnitve.

Sredi tedna dospel je na svoje novo mesto novi kaplan Urh Čuk, ki je bil po svoji lični zunanosti naravnost ideal mladega kaplana ter se takoj po svojem prihodu predstavil časovnemu župnemu upravitelju dr. Juriju Podpečniku.

Dr. Jurij Podpečnik je sprejel Urha Čuka nad vse prijazno ter ga takoj povedel iz uradne sobe v župnišče v obednico, češ, da med njima ni nobene nadrejenosti ali podrejenosti in da si bodeta pri čaši vina in pri malem založku kot tovariša odkrito povedala, kako si hočeta razdeliti svoje stanovske posle dotlej, dokler ne dobi osirotela župnija novega župnika.

Ko sta sedela mlada duhovnika v obednici pri litru vina in pri bogatem založku, znal je pa dr. Jurij Podpečnik skoro pogovor zasukati tako, da mu je novodošli Urh Čuk

pod častitljivo svojo staro zastavo. Pozivam vas k temu jaz, ki sem pred poldrugim letom izročil vodstvo stranke drugim rokam, danes pa bi smatral za malodušnost in za izdajstvo stranke, ako bi stranko v teh težkih časih zapuščal. Moje mesto je v stranki in tam se bom trudil, da izpolnim svojo dolžnost do konca.

Iz tega govora je razvidno, da dr. Danev niti ne misli na to, da bi se umaknil iz političnega življenja.

Kako je došlo do balkanske zveze.

Organ srbske vlade »Samoprava« piše z ozirom na trditev sofijskega »Dnevnika«, da je Rusija ustvarila balkansko zvezo in da je prisilila Bolgarsko k onemu pogodu zavezniške pogodbe, ki se nanaša na Avstro-Ogrsko, to-le:

Po popolnoma zanesljivih informacijah lahko kategorično izjavimo, da je misel o srbsko-bolgarski zvezi prvi sprožil bivši bolgarski poslanik v Belgradu in kasneje v Rimu Rizov. (»Slovenski Narod« je že leta 1909. poročal na podlagi povsem zanesljivih informacij, da je poslanik Rizov že v času aneksijske krize deloval na to, da bi se med Bolgarsko in Srbijo sklenila zveza, naperjena tudi proti Avstro-Ogrski. To razkritje je izzvalo takrat na Balkanu veliko senzacijo. Naš članek je takrat posnela v celoti belgradska »Politika« in po njej drugi srbski in bolgarski listi. Poslanik Rizov je poslal takrat »Slov. Narodu« iz Rima brzojavno dementi. Kakor se sedaj vidi, je bil »Slov. Narod« takrat izvrstno informiran. Rizov je v resnici deloval na to, da se sklene zveza med Bolgarijo in Srbijo: kar se mu ni posrečilo leta 1909., je srečno izvedel l. 1911. in 1912. Opomba uredništva.)

Rizov je prišel v Belgrad po naročilu carja Ferdinanda v svrhu, da sklene defenzivno in ofenzivno zvezo Bolgarske s Srbijo. Glede zavezniške pogodbe se je pogajal s pokojnim ministrom zunanjih del dr. Milovanom Milovanovićem, obenem pa tudi z voditelji radikalne in samostalne stranke.

Ko je dr. Milovanović pristal na zvezo, se je bolgarski ministrski predsednik Gešov sestel z njim v železniškem vozu med Belgradom in Kragujevcem. Takoj nato se je jelo delati na zavezniški pogodbi, ki je bila gotova sredi meseca marca 1912.

Ofenzivni značaj zveze je bil naperjen samo proti Turčiji in Srbiji je izrečno odklonila, da bi bila zveza naperjena tudi proti neki drugi državi.

Toda Bolgarska je sama ponudila, naj se v zavezniško pogodbo sprejme tudi točka, naperjena proti Avstro-Ogrski, glasom katere točke bi Bolgarska prihitela Srbiji v vojni proti Avstriji na pomoč z armado 200.000 mož.

O teh pogajanjih je bila Rusija obveščena šele, ko so pogajanja dozorela do točke o razsodišču.

Štajersko.

Glejte — to je po povelju duhovništva slovenski poslanec! (Slika iz Ponikve ob Južni železnici.) Poslanec Vrečko iz Ponikve se poda po 3 letih, ko deželne zboru ni več videl, zopet v Gra-

dec, ker je dr. Korošec tako zmeštaril z Nemci, ko mu je voda že v grlo tekla. Vrečko pride v umazanih čevljih na ponkovsko postajo. Sezuje umazane in obuje sveže čevlje. Umazane pa da poštnemu hlapcu, naj jih odda v gostilni pri P. na Ponikvi. Gostilničarka P. jih pa ne sprejme in pravi hlapcu: »Shrani poslančeve čevlje v gostilni, kjer je popival, jaz jih ne rabim.« Hlapec zavleče blatne Vrečkove čevlje k Oslaku, kjer jih vrže dekla na odprt hodnik, da čakajo vrnitve poslanca Vrečka kot zmagovitega junaka iz Gradca. In prišel je poslanec Kmečke zveze res čez teden dni zmagovit iz Gradca. Vse polno samih slovenskih šol! Povabi v nedeljo ponkovskega župnika na pol litra vina v gostilno k blatnim čevljem, k Oslaku. Župniku se ne ljubi, pa odreči ne more. Vzame za pomoč s seboj kuharico, kateri ukaže, naj čaka v kuhinji pri Oslaku. Čez deset minut naj pride v sobo s poročilom, da mora župnik nujno nazaj v župnišče. Naročen je drugi polič in že je tu kuharica z naznanilom, da mora župnik nujno domu v župnišče. Tako se je srečno odkrižal poslanca Kmečke zveze njegov župnik. Ne tako natakarka pri Oslaku! Vrečko pretoči neizpitega pol litra v drugo steklenico, da nese vino domov svoji ženi in seže po mošnjčku, da plača. V tem hipu pa pade natakarki petica na tla. »Moja je,« pravi poslanec. »Ne, meni je padla na tla,« poudarja odločno natakarka. »Ne! ne!« odreže se poslanec in pograbi in shrani petico. »Če mi jo pa vzamete, odračunim jo pri vinu,« pravi Oslakova natakarka. »Prepovem,« vpije Vrečko. In vendar je odračunila natakarka petico, ob kateri jo je hotel pripraviti kmečki poslanec. »Če ne date nazaj petice, vino po vas polijem,« vpije Vrečko. Pa ne da bi samo grozil, v istem hipu izlije iz steklenice vino po Oslakovi natakarki. Tu se oglasi obrtnik iz Celja, ki je v gostilni videl slučajno ta prizor in zakliče z gromovitim glasom: »Sram vas bodi! In vi se imenujete poslanca! Marš, vun, če ne...!« In popihal jo je poslanec Vrečko, med vrtnitvi je pa žugal gostilničarki: »Gospa, zapomnite si, vaša natakarka je žalila poslanca! Posledice bo čutila gostilna!« — Glejte in to se imenuje — poslanec!

Iz deželnega šolskega sveta. Imenovani so za def. učitelje, ozir. učiteljice: Marija Franz v Št. Ilju v Slov. gor., Angela Sabati v Sp. Poljskavi, Ljudmila Bratkovič v Hočah, Matilda Stanetič pri Sv. Jakobu v Slov. gor., Jožef Šerbec v Št. Janžu pri Sp. Dravogradu in prov. okr. pomožni učitelj Matej Janžekovič za def. učitelja na deški ljudski šoli v Slov. Bistrici; dovoli se zamemba službenih mest Pavli Miklavc v Črešnjevcu in Mariji Lenart v Jarelini; v stalen pokoj stopi začasno upokojena definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Teržan.

Petindvajsetletnica slovenskih paralel pri gimnaziju v Mariboru. 30. junija 1914 preteče 25 let, odkar so se ustanovile slovensko-nemške vzporednice pri štirih nižjih razredih c. kr. višjega državnega gimnazija v Mariboru.

Drobne novice. Prestavljen je notar dr. Franc Straßella iz Rogatca v Ptuj. Na njegovo mesto pride dr. Robert Baumgartner iz Rožeka. — Kamenje so metali na brzo-

vlak neki pobalini za postajo Ljubno na Zg. Štajerskem. Eden kamen je razbil okno pri vagonu in ranil nekoga otroka. — V l. 19letni Vincenc Hlajšek je vlomil ob belem dnevu v vilo restavracija Rista v Rogaški Slatini in ukradel iz sobe dve moški obleki v vrednosti 150 K. Predrznega vlomilca so orožniki ujeli in zaprli. — Še en v l. m. Neznani uzmovilec je vlomil v gostilniško sobo pri Ježovnik-Vodeniku v Petrovčah in odnesel za 50 K denarja in vrednosti. — Zaprl so na kolodvoru pri Veliki Nedelji nad Ormožem 7 ogrskih izseljencev in enega agenta za izseljevanje. Spravili so jih v Čakovec na Ogrskem. — Graški Južni kolodvor se imenuje sedaj od 1. novembra naprej »glavni kolodvor«. — Iz Šoštanja se poročajo k zagonetni smrti kmetice Medved v Zavodni: Obdukcija mrtve ženske je pokazala, da je umrla na želodčnem in črevesnem kataru. Sumi se, da gre za zastrupljenje s fosforjem. Drob so poslali v Gradec v nadaljno preiskavo. Ko je zvedel oni 18letni svak, s katerim je imela prepovedano razmerje, za njeno smrt, je čakal z nabito puško na moža, svojega brata. Ta je pa še pravčasno zvedel za to in ga dal zapreti. — Kap je zadel a posestnika Julijano Moder v Bistrici pri Mariboru in je v ponedeljek zjutraj umrla. — Občina Št. Janž na Dravskem polju je sklenila samoslovensko uradovanje.

Koroško.

Nemški zrakoplov »Zeppelin« pri Špitalu. Ne daleč od Špitala se je moral spustiti na tla nemški zrakoplov »Zeppelin«, ki se je dvignil v Inomostu. V zrakoplovu so bili trije Inomostčani in en Dunajčan. Ker niso imeli pri sebi nikakih legitimacij, so jih orožniki aretirali kot vohune in jih odpeljali v Špital. Tu jih je k sreči spoznal neki domačin in jih je obvaroval nadaljnjih neprijetnosti.

Roparski umor pred 26 leti. V okolici Volšperke je umoril l. 1887. neznan ropar kmeta Pröbstla v njegovi sobi in ga oropal. Dobil je pri njem samo 12 K. Vse poizvedbe so ostale brezuspešne in morilca niso dobili. Pred nekaj časom pa so začeli sumiti kot morilca kmeta Reinholda. Izdal se je pijan v gostilni med prepripi s svojimi tovariši. Končno ga je prijel žandarmerija in Reinhold je po daljšem obotavljanju umor priznal.

Pretep za dedščino. Gostilničar v Canjčah se že deli časa prepira s svojim pastorkom za njegovo dedščino. Povodom prepira, ki se je vršil na praznik je zagrabil mož sekuro in jo vrgel za pastorkom. Pastorek se je umaknil in sekira je zadela v glavo tamošnjo učiteljico Tillacherjevo, ki je stopila v istem hipu na vežni prag. Dobil je težko rano na glavi in je obležala nezvestna. Odpeljali so jo v brezupnem stanju v bolnišnico.

Velika nesreča v gozdi. — Trije mrtvi, dva ranjena. Iz Zgornje Bele poročajo: Pri spravljanju lesa v takozvani Wollinitzergraben se je podrla opora nad jarkom, ki je zadrževala nad jarkom nakopičene hlode. Na hlodih je bilo takrat pet delavcev. Delavca Waldeggerja in Ladinika so hlodi tako zmečkali, da sta ostala na mestu mrtva, delavec Dio-

nis je umrl čez eno uro, delavca Štridnik in Pacher pa sta dobila težke poškodbe. Nesrečo je povzročila neprevidnost pri gradbi opore, ki je bila zgrajena nepravilno in iz preslabega lesa.

Primorsko.

Čudna rodbina. V nedeljo je skočil čez most koncem ulice Sv. Klare v hudournik Koren mlad fant, katerega so spoznali pozneje v mrtvašnici za Gorjupovega iz Gorice. V ti rodbini vlada čudno razpoloženje za samomor. Pred ratkem se je streljal oče, pa se ni zadel. Na isti način se je poskusil usmrtiti njegov starejši sin, toda tudi brezuspešno. Hčerka, ki je pohabljen, je jedla žveplenke. Toda tudi njo so rešili. Posrečil se je samomor torej samo najmlajšemu sinu.

K samomoru vojaka Sorča. Josip Sorč je bil 22 let star, letošnji novinec, uvrščen med planince, doma z Bovškega. O vzrokih samomora se govori mnogo, večina tudi, da fant ni mogel prenesti tiste strogosti in ravnanja z vojaški novinci. Sorča so pokopali brez običajnih vojaških časti. To se je zgodilo na brzojavni ukaz vojnega ministrstva z dodatkom, da ostane ta ukaz v veljavi za vse vojaške samomorilce!

Vsenemške razglednice v Pulju. Predrznost avstrijskih Nemcev, posebno na našem Primorju presega že res vse meje. Ti ljudje si dovolijo v svoji vsenemški (protiavstrijski) propagandi vse in se jim tudi vse obnese. V Pulju, kjer je središče naše avstrijske mornarice, prodajajo sedaj Nemci nemoteno vsenemške razglednice, katerih bržkotne nemška policija še ni videla. In te razglednice kupujejo seveda tudi avstrijski mornarji. Njihovi starši, ki dobe te razglednice si prav lahko mislijo, da ne služijo njih sinovi pri avstrijski, marveč pri nemški mornarici. Te razglednice prodaja trgovec s papirjem v puljskem vojnem pristanišču neki Fischer — poljski renegat. Te razglednice izdelane v nemških barvah z nemškimi trobojnicami imajo sledeče napise: »Wir heissen Deutsche, kennt ihr unser Zeichen — Das neue Banner schwarz und weiss und rot — Wie seine stolzen Farben nie verbleichen — So bleiben wir treu bis in den Tod.« In: »Es gibt ein Deutschland gross und mächtig, das über aller Grenzen geht.« In: »Dir möcht ich diese Lieder weihen — geliebtes deutsches Vaterland — Denn dir, dem neuerstandenen, freien — ist all mein Sinnen zugewandt!«

Samomor podčastnika. Podčastnik Bernard pri brzojavnem oddelku v Pulju se je obesil v bližnjem gozdiču Olvina. Vzrok samomora še ni znan.

Zastrupila se je v Pazinu 23letna dekle Hermina Grubica. Prepe-

ljali so jo v deželno bolnišnico, kjer je kmalo umrla. Vzrok je nesrečna ljubezen.

Velik požar na Reki. — Tatovi požigali. V ponedeljek zvečer je začelo goriti v trgovini za jestvine pri Ivanu Malnichu. Ogenj se je zelo hitro širil. Ko so po večurnem gašenju ogenj pogasili, so zapazili, da so vlomili v trgovino tatovi, ki so že navrtali železno blagajno. Toda do denarja še niso prišli. Odnegli pa so večjo zalogo suhega mesa. Dosedaj še ni znano ali so zažgali tatovi za-

nalašč ali vsled neprevidnosti. Škoda znaša 60.000 K in je skoro popolnoma krita z zavarovalnino. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Homoseksualna afera v Lovranu. V Lovranu so aretirali zaradi homoseksualnih dejanj Grke Čihak, Pečnika in Tolmajstra. V to umazano mero je zapleten tudi neki M., odličen Lah, ki igra veliko vlogo v italijanskih krogih v Lovranu. Njega sicer še niso aretirali, pač pa se to zgodi bržkotne v najkrajšem času. Aretirani Grki so se izdali sami v neki gostilni. Bili so pijani in so glasno klicali, da bodo še tisti dan prav lahko zaslužili najmanj 200 K. Pri tem so se pomenljivo smejali in delali razne znake. To je izvedela žandarmerija, ki jih je takoj aretirala.

Tujiški promet na Gorenjskem.

(Konec.)

Dne 2. junija 1911 bere se v uvodnem članku »Slovenca«: Ni je dežele v Evropi, ki bi bila vsled lepote narave in različnosti narodov za tuja tako zanimiva in interesantna kakor ravno naša dežela. Povod temu stavku je dal občni zbor deželne zveze za tujski promet na Kranjskem, ki se je vršil 31. maja 1911 v deželnem dvorcu. Lepe besede so v tem uvodnem članku, posebno to se omenja, da je zveza premagala finančne zadrege in je pokrila z državno subvencijo dolg okroglo 20 tisoč kron. Predlagale in sprejele so se na tem obč. zboru zaupnice in hvale raznim pospeševateljem tujškega prometa na Kranjskem. Zadnji odstavek pa pravi: »Z zavestjo, da bosta deželna zveza in tujski promet na Kranjskem v bodoče se čvrsto razvijala na dosedanj trdni podlagi v blagor cele dežele, so zapustili udeleženci zborovanje.« Konec imamo tekočega leta in kaj imamo od te trdne podlage, ki se je na omenjenem obč. zboru dež. zveze ugotovila? Reči moram, da prav zelo malo! Enketa, ki se je na tem obč. zboru sklenila, na kateri naj bi se ugotovilo delovanje za Bled za leta 1911. in 1912., ni imela drugega uspeha, kakor to, da se je izdal kažipot za Bled, katerega je pa že takratni zastopnik naše občine na obč. zboru g. dr. Benedik predlagal v izdajo na stroške deželne zveze, kar je bilo tudi sprejeto. Ta kažipot je deželna zveza založila in največ prometnemu društvu na Bledu prodala in uverjeni smo, da so stroški za izdajo pokriti. Kažipot se torej ni izdal na stroške deželne zveze, vzlic temu da je dobila takrat 20 tisoč kron subvencije kakor že omenjeno, ampak se je isti prodal tujcem, kateri so te stroške bržkone do cela pokrili. Po vseh drugih zdraviliščih se dobe taki kažipoti in še obširnejši kakor Blejski pa brezplačno in so zdravilišče uprave zadovoljne, ako jih hoče tujec vzeti brezplačno, ker vedo, da s tem najbolj odpirajo tujski promet. To je polje za delovanje in v prospek tujškega prometa, katerega naloga deželne zveze je v tem zapopadena. Izdani blejski nemški kažipot se je letos razprodal, tako da ga tudi deželna zveza nima več v zalogi. Prav radoveden sem, katero križevlo pot bo ta brošura zopet imela, predno zagleda beli dan. Vse priznavanje v pritožbah Blejcev na omenjenem občnem zboru ni imelo

razodel vse svoje tajnosti, mu povedal skromno zgodovino svojega življenja in da mu je zlasti tudi pojasnil, kako misli nastopati kot kaplan v svojem poklicu.

Urh Čuk je bil zelo vesel svojega prijaznega začasnega predstojnika in je tudi takoj na njegov ljubeznjivi poziv začel na dolgo in široko razkladati, kaj misli, da bi bila njegova dolžnost, da kot kaplan v Orehovljah ustanovi in pokliče v življenje. Pri tem je omenil pred vsem nujno potrebo takojšnje ustanovitve posojilnice za Orehovlje in orehovljski kot, ker je potrebno osvoboditi dobro in verno ljudstvo v Orehovljah in celem kotu od pogubnega vpliva bližnjega liberalnega mesta, ki posebno s svojo napredno posojilnico pogubonosno deluje v Orehovljah in okolici in je odrešiti zaeno raznih drugih liberalnih oderuhov.

»Nisem zastoj,« nadaljeval je s sveto navdušenostjo Urh Čuk, »tekom svojih bogoslovnih študij porabil ves svoj prosti čas za proučevanje gospodarskih vprašanj, nisem se zastoj pečal noč in dan z našim posojilništvom, da enkrat potem, ko stopim v življenje, v polni meri zadostim tudi ti strani našega zviščenega poklica. V dno duše sem namreč prepričan, da zahtevajo današnji časi od vsakega duhovnika, da zapusti cerkev in altar in da se vrže v valovje posvetnega življenja, da mora le-tam kot vodnik stati na č-

lu našega dobrega in vernega ljudstva ter urejati v pravem katoliškem smislu tudi njegove posvetne zadeve. Duhovnik je v prvi vrsti, toda tudi edini poklican in upravičen tudi v posvetnih stvareh izreči svojo končno sodbo, kateri se mora vse in nepogojno ukloniti. Če v tem oziru od vas, gospod župni upravitelji, kateremu nasproti sem obvezan do nepogojne kanonične pokorščine, ne dobim kake prepovedi, nameravam takoj pričeiti z ustanovitvijo prepotrebne posojilnice, na katere čelu bi seveda želel videti vas. Ako smatrate mojo namero kot umestno, potem hočem že svojo prvo pridigo bodočo nedeljo tako urediti, da bodem povabil vse boljše krščanske moze orehoveljske župnije na prijateljski sestanek v župnišče radi ustanovitve posojilnice za župnijo Orehovlje in ves orehovljski kot in pri ti priliki svojim vernim poslušalcem obrazložil tudi temeljito pomen in namen takih denarnih zavodov.«

Mladi župni upravitelj je svoje-mu tovarišu Urhu Čuku rad dal dovoljenje za ustanovitev posojilnice za Orehovlje in orehovljski kot, le to si je izprosil od Urha Čuka, da naj njega, ki bode sicer z vsemi simpatijami stal na strani novega zavoda, katerega bode z besedo in dejanjem tudi najkrepkejši podpiral, ne sili niti na čelo tega zavoda, niti v načelstvo ali nadzorništvo, ker na eni strani nima zadostnih izkušenj za te-

žavno vodstvo takega zavoda, na drugi strani mora pa ravno sedaj posvetiti vse svoje moči in ves svoj prosti čas na novo ustanovljeni »Marijini družbi.« »Nasprotno želim mladi moj prijatelj,« je ljubeznjivo nadaljeval dr. Jurij Podpečnik, »da postavite na čelo zavoda uglednega in inovitega posestnika, dočim bi vas, ki ste v ti stvari najbolj podkovani in izkušeni, želel videti v načelstvu posojilnice, da bi kot duša zavoda in njegov ustanovitelj vodili vse njegovo poslovanje. Na čelo zavoda bi vam pa svetoval postaviti Urbana Raka, posestnika iz sosednje župnije Brezovice, ker je ta najboljegeteji mož daleč na okrog, kar bode gotovo najboljšo priporočilo za mladi zavod. Obrnite se vsled tega, pri čemur se smete sklicevati name, takoj na mojega prijatelja župnika v Brezovici ter prosite poslednjega, da primerno vpliva na Urbana Raka in ga pridobi za vašo idejo. Ako bode bodisi pri ustanovitvi ali pa tudi pozneje še kaj rabili mojega sveta ali pomoči, bodem vam seveda vedno z veseljem in toliko časa na razpolago, dokler bodem še kot začasni župni upravitelj nameščen v Orehovljah.«

Mladi Urh Čuk je bil ves vesel dobljenega dovoljenja za ustanovitev posojilnice in je kar gori gori, da uresniči svojo idejo in pokaže širši javnosti in posebno še svojim vrhovnim predstojnikom v knezo-

škofijski palači, da se ni zastoj učil narodnega gospodarstva v ljubljanskem semenišču. Ko se je dobri dve uri potem poslovil od začasnega upravitelja, pohitel je takoj v svojo odkazano sobo in le-tam skrpupal svoj prvi dopis v »Slovenca« raz svoje novo mesto. Ta dopis je bil seveda sestavljen v običajni obliki takih kaplanskih dopisov in je mrgolel silnih napadov na oderuško napredno meščanstvo in druge liberalne oderuhe, iz katerih krempljev je treba iztrgati našega kmeta, naše dobro in verno ljudstvo in to z ustanovitvijo katoliškega denarnega zavoda.

Prvo mašo bodočo nedeljo je pa daroval novi kaplan Urh Čuk. Ker je maševal hitro, si je s tem pridobil na svojo stran v cerkvi navzoče moške; s svojo lično zunanostjo in krepko postavbo je pa ogrel za se še ženski svet, vsled česar se ni čuditi, da je vse radovedno čakalo, kakšen pridigar bo, ko bo med prekinjeno mašo stopil na prižnico.

Ko je stopil potem sredi maše mladi Urh Čuk na prižnico in s kratkimi uvodnimi besedami pozdravil svoje nove ovčice, je prešel takoj k pravemu smotru svoje prve pridige. Začel je na dolgo in široko razkladati svojim vernim ovčicam, kako odirajo danes revnega kmeta meščanski in drugi oderuhi in kako mu pijo njegovo srčno kri, njegovo ubogo rodbino pa preganjajo raz rodno

grudo. Pa to jim še ni dovolj. Ne za-dostuje jim še brezmejno gorje, katero zakrivate posamezniki — da bi še bolj zaslužili ubogega kmeta in ga še bolj ujeli v svojo grabežljivo past, so se ti oderuhi po mestih in deželi še medsebojno združili in z ustanovitvijo raznih liberalnih posojilnic poskusili ubogo in verno ljudstvo dobiti popolnoma pod svoje grabežljive pete. V takih hudih časih je dolžnost vsakega poštenega človeka, čegar srce še ni omrznilo za ubogo rajo, za teptanega kmeta, da skuša zaježiti pogubonosno delovanje liberalnih oderuhov in njihovih oderuških posojilnic. Edino dobro in primerno sredstvo v to svrhu je pa ustanovitev na pravem katoliškem temelju zgrajenih posojilnic. Ker vladajo tudi v Orehovljah in vsem orehovljskem kotu ravnokar opisane strašne razmere, ker tudi tukaj dero nesramni liberalni oderuhi na strašen način ubogega kmeta, ker ga skušajo še bolj zaslužiti s svojo liberalno posojilnico v bližnjem mestu, je pa njegova dolžnost, da takoj pri svojem prvem nastopu opozori svoje verne ovčice na to veliko nevarnost in da jim sočasno pokaže, kje je najti rešitev.

»Ustanoviti si moramo,« nadaljeval je s slovesnim glasom mladi pridigar, »svojo katoliško posojilnico za Orehovlje in za ves orehovljski kot. Z ustanovitvijo take posojilnice na pravi katoliški podlagi izrezali

drugega uspeha, kakor to, da se je kažipot izdal. Preteklo je leto, da, celo dve leti, a zastoj se pričakuje od deželne zveze, da bi storila svojo dolžnost in sklicala občni zbor. Menda, tudi nobenih odborovih sej ni, komandira se v tej zvezni pisarni s tako odločnim absolutizmom, da prav nobena pritožba ali upravičena želja v prospek tujeskega prometa ne pride v poštev, ako se ne ujema z nazori voditeljev te zvezne pisarne. Že napis, ki se na prvem mestu blesti v tujem jeziku, ni naš, kar se iz narodnega stališča prav nič ne ujema z deželno Kranjsko. Ne ugovarjam, da ne sme biti napis tudi v mednarodnem jeziku, a prvo mesto naj bi zavzemal slovenski napis. Kako nas more tujec kot slovenski narod spoštovati, ako vidi, da ima celo zvezna pisarna za tujski promet na prvem mestu napis v tujem jeziku in ne v slovenščini. Brez vsake škode na tujskem prometu se lahko ta napis spremeni. Se več drugega bi se lahko ugovarjalo, a najhujše je to, da deželna zveza nima skoraj nobenega stika s prometnimi društvi na deželi, katera so ravno v ta namen ustanovljena. Društva samevajo in od strani deželne zveze se čisto nič ne stori, da bi se ta društva oživela v prospek zvezne pisarne in pa tujeskega prometa. Pri osrednjem odboru zveze bi morali biti kot člani vsi načelniki omenjenih društev in takih korporacij, ki so ustanovljene za razvoj tujeskega prometa, na pr. načelnik Slov. planinskega društva itd. Le tem potom je mogoče razgovor, a kaj naj pričakujem od deželne zveze v tem pogledu, ako še sama ne stori svoje dolžnosti, da bi sklicala svoj običajni letni občni zbor, na katerem bi se vsaj deloma upravičene želje posameznih krajev razpravljale in eventualno tudi upoštevale. Proč torej z absolutizmom, kajti le medsebojni razgovor ustvarja nove misli, katere so neobhodno potrebne v naši mladi gospodarski panogi tujeskega prometa. V kratkem se zopet otvori na Gorenjskem zimski šport in priznati se mora, da je v tem pogledu deželna zveza sama sebe prekosila. Kar je bilo mogoče, se je storilo, da bi se ta nova vrednost v tujem prometu posebno v Bohinjski dolini dvignila. Žal temu, da so vremenske razmere zelo neugodne, a vzrok temu je prenizka lega kraja, to je Bohinjska Bistrica, kjer se hoče ustvariti moderni zimski šport. Visočina 500 do 600 m nad morjem ne da predpogoja za stalni zimski šport in prepričan sem, da bo imel ves trud minimalni uspeh, katerega bi se bilo doseglo z veliko manjšimi stroški. Po mojem mnenju bi se trajni zimski šport mogel razviti le na visoki ravnini Pokluk, kjer so res dani vsi predpogoji za stalni zimski šport. Seveda so prometne zveze slabe, vznožja pot je edina, ki gre skozi Gorje in Krnico na te višine krasnega zimskega podnebja v znožju Triglavskega pogorja z višino 1500 m nad morjem. Za zimski šport bi pa prišla tudi v poštev Kranjska gora z dolino Pišenco in višino Veršec. Za to dolino in razvoj zimskega športa se ni naredilo od strani zveze za tujski promet prav nič, vzlic temu da so prometne zveze ugodne z ozirom na železniško postajo Kranjska gora. Sploh so intenzivna dela deželne zveze za tujski promet v Bohinju zelo ponesrečena. Za vzgled naj vzamemo hotelsko družbo »Triglav«, pri kateri je de-

želna zveza z vso vsem sodelovala, da se je ustanovila. Nič manj nego 100 tisoč kron je šlo v obližnjah rakom žvižgat, katerih nobeden več ne bo videl. Lep kos narodnega premoženja se nam je zgubil in tujski promet pri tem ni skoraj prav nič pridobil. Ravnotako se je zgodilo z družbo »Danica«. Tudi to društvo je ustanovljeno po inicijativi deželne zveze, a kje je uspeh? Založilo se je 18 tisoč, po verzijah celo 28 tisoč kron in učinek te investicije je mali bajer na obrežju Bohinjke, skoraj brez vsake praktične vrednosti za tujski promet, oziravši se na založeno vsoto. Ako je zvezi res na tem, da se tujski promet v Bohinju razvija in je pripravljen za to kaj žrtvovati, bi bila po mojem mnenju prva skrb, da se napravi okrog in okrog Bohinjskega jezera široka vozna cesta in ta bi gotovo boljše vplivala na razvoj tujeskega prometa nego 10 »Danic« in hotelskih družb, kakor je »Triglav«. Imelo se me bo za nasprotnika Bohinja, kar se v zagovoru rado poudarja, a temu odločno ugovarjam.

Volilci na deželi — pozor!

Od več strani se nam poroča, da so klerikalni župani napravili tako nepravilne volilne imenike, da je treba vso pozornost posvetiti reklamacijam. Iz volilnih imenikov, bodisi v splošni, bodisi v kmetski, v obeh ali samo enem, so izpuščeni volilci, ki jim po postavi gre volilna pravica in to samo zato, ker ti volilci niso klerikalci. Izpuščeni so posestniki, trgovci, obrtniki, zlasti gostilničarji. Še celo učitelje in uradnike so klerikalni župani ponekod izpustili. Opozorjamo somišljenike, naj opozore vsakogar, da v pogledu v volilni imenik, ki bo povsod samo 8 dni razporejen. Kdor se zato ne bo brigal, tudi ne bo volil, četudi bi mu po postavi šla volilna pravica. Dosedaj razporejeni volilni imeniki po deželi pa kažejo tudi, da so klerikalci vtaknili v volilne imenike vse klerikalce, vse kar »leže ino gre«. Treba bo torej tudi odločnih reklamacij za izbris vihtapljenih klerikalcev iz volilnega imenika. Opozorjamo somišljenike, da je vsak glas važen, ki se ga pridobi, ali izgubi. Samo radi enega glasa so bile pred leti za poslanca Hribarja ožje volitve. Če je pri vsaki občini le par naših ljudi izpuščenih, pomeni to v vseh volilnih okrajih in v vseh volilnih skupinah že več tisoč glasov! Baš zato je vsak glas v vsaki občini dragocen.

Pri teh volitvah pa gre kaj posebnost, da se štejejo protiklerikalni glasovi in da se v kar največjih številkah dokaže, koliko moč je na Kranjskem, ki se navzlic terorizmu in absolutizmu upajo z glasovno protestirati proti klerikalnim mogotcem. Noben glas radi tega ne sme biti izgubljen. V vsaki občini, v vsaki vasi vsi na krov! Preglejte volilne imenike, da ne pridete ob volilno pravico!

Dnevne vesti.

+ Najuspešnejše klerikalno sredstvo, da si zagotove zmago! Klerikalci se se jele tresti hlače pred volici. Oglašja se jim slaba vest, ki jim pravi, da imajo toliko grehov na sebi, da bi se ne bilo prav nič čuditi, ako bi se ljudstvo končno vendarle

bodemo nagnusno rakrano, ki se je vsled naše brezbriznosti, popustljivosti in naravnost pregrešne lahko-mišljenosti pojavila na sicer zdravem telesu tega lepega kraja. Pozivljam vas vsled tega, preljubi moji v Kristusu kralju, da poslušate sveti glas svojega duhovnega učnika in da se v svojo časno in večno srečo odzovete njegovemu povabilu. Pozivljam vas namreč, da se zberete danes teden ob 4. uri popoldne v orehovelskem župnišču vsi krščanski možje, ki še niste zavrgli božje besede in naukov božjih namestnikov na zemlji, da se bodemo potrebno dogovorili in potem ustanovili katoliško posojilnico za Orehovlje in orehovelski kot ter tako položili temeljni kamen za osvoboditev tega lepega kraja iz rok liberalnih oderuhov, da položimo temeljni kamen vaši boljši in lepši bodočnosti. S posebno prošnjo se pa obračam še do vas, krščanske matere in žene, da vzpodbujate svoje krščanske sinove in svoje krščanske možje, da vstopijo vsi kot en moč v ono kolo, iz čegar srede ima zasijati nad tem lepim krajem zlato solnce boljše katoliške bodočnosti. Pričram sem, da moje besede niso padle na skalnati svet, da jih ne bo odnesel od samega satana poslani veter, temveč da so padli na rodovitno zemljo, kjer bodo kmalu vzklili in rodili stoteren sad. To mi

je porok Oni, v čegar imenu kot njegov nevredni namestnik govorim iz tega svetega mesta k vam, preljubi moji kristjani. V imenu boga očeta, sina in svetega duha! Amen!

Uverjen o popolnem uspehu svoje dobro priučene pridige stopil je mladi Urh Čuk na to ponosno iz prižnice ter potem nadaljeval pričetno mašo.

V cerkvi zbrani verniki so pa z raznimi čutili poslušali ta nenavaden govor svojega novega kaplana, ker so bili doslej navajeni od strani svojega bivšega župnika Matije Korena drugačnih in takih pridig, v katerih se je posvetnih stvari dotikalo le v toliko, v kolikor so bile iste škodljive običnemu poštenju in pravemu življenju! Kar je bilo treznejših, samostojnejših in kolikor toliko izobraženejših gospodarjev, so vsled tega vsi zmajevali s svojimi glavami, češ, da to ni bila nobena pridiga, ker so morali slišati na svetem kraju samo posvetne besede. Ti možje so si tudi takoj napravili o novem kaplanu svojo sodbo, ki pa za kaplana ni bila ugodna. Ti možje so namreč soglasno sklenili, da bodo, kakor kaže prvi nastop novega kaplana, ž njim prišli za Orehovlje sicer novi časi, da pa bodo za ne konec dosedanje medsebojne strpljivosti in medsebojne bratovske prijaznosti.

(Dalje prihodnje.)

obrnili od njih in se pridružili njihovim nasprotnikom. In da preprečijo to eventualnost, so klerikalni matadorji izdali tajen ukaz na klerikalne župane, naj iz volilnih imenikov po možnosti izpušče vse liberalce. Da je to največja lumparija in zakonolomstvo, nič ne dene, v veri barona Schwarza namreč zakoni na Kranjskem ne veljajo za klerikalce, ti jih smejo kršiti, kakor jim je drago, ker so baje »državo vzdržujoča«, to se pravi, Schwarza vzdržujoča stranka. Gospodje klerikalni župani se po teh zaupnih navodilih seveda tudi ravnajo in »pomotoma« izpuščajo vse volilce, ki so na sumu, da bi bili naprednjaki. Rekord v tem oziru pa je dosegel, kakor se nam poroča, iški župan. Ta je enostavno ukazal svojemu tajniku, naj iz volilnih imenikov izpušči sploh vse napredne volilce. Da se je to tudi zgodilo, je več kakor gotovo, kakor je tudi sigurno, da se je tako postopalo tudi po raznih občinah po deželi. Da je to najizdatnejše sredstvo, da si klerikalci zagotove zmago, je jasno, saj se s tem oropa naprednjake, ako se slično prakticira v vseh klerikalnih občinah, za tisoč in tisoč glasov. Ne zdi se nam vredno, apelirati na deželno vladu, da bi v tem oziru napravila red in naučila klerikalne župane spoštovati zakon, ker vemo, da bi bil vsak tak apel bob v steno, saj je znano, da naša deželna vladu ne skrivi klerikalcem niti lasu, ako se tako krše obstoječe zakone. Zato se obračamo samo do naših somišljenikov po deželi, ter jih pozivamo, naj posvečajo največjo pozornost volilnim imenikom in naj skrbje za to, da bodo v te volilne imenike pravočasno vlekli vse napredne volilce!

+ Klerikalni župani sestavljajo, kakor se nam poroča iz raznih krajev, volilne imenike popolnoma pristransko. Izpuščajo celo največje davkoplačevalce, če so naprednjaki, vpisujejo pa ljudi, ki sploh nimajo volilne pravice. Celotno mrliče vpisujejo — da bi mogli klerikalci z legitimacijami teh mrličev slepariti pri volitvah. Opozorjamo somišljenike, naj skrbno pregledajo volilne imenike.

+ Volilski imeniki za bližajočo se deželnozborske volitve so dogotovljeni in so od danes dalje skozi osem dni javno razgrnjeni vsakomur na vpogled v mestni posvetovalnici in sicer od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. V splošni kuriji, ki voli dne 1. decembra, je 6683 volilnih upravičencev, ki so razdeljeni na osem volilnih komisij in sicer šteje: I. volilna komisija (Poljanski ali šolski okraj) 673 volilnih upravičencev; II. (Šentjakobski okraj) 959; III. (Dvorski okraj) 1386; IV. (Kraško in Trnovo) 671; V. (Kolodvorski okraj) 1497; VI. (Zapadno od Dunajske in severno od Franca Jožeta ceste ležeči del mesta) 599; VII. (Predkraj) 426; VIII. volilna komisija (Vodmat) 472 volilnih upravičencev. V mestni kuriji, ki voli dne 16. decembra, je 4918 volilnih upravičencev, ki se porazdelje na štiri volilne komisije in sicer: Ljubljana mesto 1. del: I. volilna komisija (Dvorski okraj) šteje 1397 volilcev; II. volilna komisija (Šentjakobski okraj in Predkraj) ima 1209 volilnih upravičencev. Ljubljana mesto 2. del: I. volilna komisija (Kolodvorski okraj) šteje 1441 volilcev; II. volilna komisija (Šolski ali Poljanski okraj z Vodmatom) pa ima 871 volilnih upravičencev. Vsled reklamacijskega postopanja se utedeje navedene številke še nekoliko izpremeniti.

+ Krek kandidira. Samo pri tako nesramni stranki, kakor je klerikalna stranka na Kranjskem, je mogoče, da je dr. Janez Krek zopet kandidat za deželni zbor. Značilno pa je, da je vendar še nekaj duhovnikov, ki se s takim škandalom nečejo sprijazniti. Ti odločno obsojajo kandidaturu Krekovo in vsaj pred ljudstvom nič ne skrivajo svoje nevolje. Ni sicer izključeno, da igrajo samo komedijo in se pred ljudstvom lepe delajo, ker vidijo, kako je ljudstvo ogorčeno, toda mogoče je vendar, da res tako mislijo, kakor govorijo. V zadnji uri jih bodo seveda že prisilili, da pojdejo v ogenj za častilca Brezmadežne in škofovega ljubljence »ta zvestega Janeza«. Toda, da se dobe duhovniki, ki jih je Kreka sram, je gotovo zanimivo, kakor je tudi za zanimivo, da gotovi farovski razuzdanci niso bili nikoli tako navdušeni za Kreka, kakor so sedaj, ko so izvedeli, kako po ženskih posteljah rešuje slovenski narod.

+ Klerikalni kandidati. Fajmošter Piber v Gorjah je v Bohinju kakor v Gorjah skrajno neprijazen. Noben človek ga ne mara. A ker bi bil rad poslanec — na svoji fari je namreč silno nezadovoljen in jo popiha kadar le more — se zdaj zopet ponuja za poslanca. Če so gorenjski volilci take reve, da jim je pomagano s takim poslancem, naj ga pa volijo. V nedeljo je imel Piber shod v Gorjah. Na tem shodu je govoril o zava-

rovalnicah. O tem pa ni nič povedal, koliko let so klerikalci goljufali ljudstvo z obljubo, da ustanove deželno zavarovalnico proti požaru, pa se za to obljubo nič več ne zmenijo, odkar so ustanovili svojo zasebno zavarovalnico.

+ Kako love klerikalci volilce? Klerikalci se trudijo na vse načine, da bi na svoje limanice ujeli ljubljanske volilce. Včeraj ponoči je prišel med poštno postiljone človek, ki se jim je predstavil za zastopnika deželne banke ter jih nagovarjal, naj se dajo zavarovati. Zavarovanje je seveda bilo zanj postranskega pomena, šlo mu je v glavnem za to, da bi postiljone, ki so seveda volilci, ujel na svoj lim in njihove glasove zagotovil klerikalcem. Kako se mu je stvar posrečila, ne vemo, zdi pa se nam, da so poštni postiljoni veliko prepametni možje, da bi se dali uloviti v mreže »zastopnikov« — deželne banke!

+ Sestanek klerikalnih zaupnikov se je vršil danes dopoldne v Ljubljani. Na shodu so se posvetovali o kandidatih.

+ O upravi mestnega ubožnega zaklada je škofov list nagromadil take gorastne laži, da je morajo hudičem v peklu želodci obračati od studa. Samo žegnani lopovi, ki žive od sleparstva, so v stanu, zagrešiti taka falotstva. Odgovoren je za to v prvi vrsti škof, ker je ta po papeževem ukaz dolžan nadzorovati klerikalne časopise. Tudi to bi kazalo v državnem zboru pibiti, kadar bo dobival poštenjak Gostinčar zaslužene zausnice.

+ To je razloček. Naznanili smo včeraj, da bo proti škofovemu listu vložena tožba zaradi njegovih lopovskih napadov na upravo mestnega ubožnega zaklada. Tako postopajo liberalci. Kako pa klerikalci? Susteršič še do danes ni vložil tožbe proti Kamili Theimerjevi in Lampe tudi ne proti Pavšlarju. To je razloček?

+ Ljubljanski škof in vodiški čudeži. Leto dni je Johanca sleparila v vodiškem farovžu, župnik pa je ljudi zagotavljal, da se res gode čudeži ter je s svojo cerkveno veljavo in s križem v roki pomagal ljudstvo goljufati. Farška goljufija se že dolgo ni pokazala v taki luči, kakor v tem slučaju. Leto dni je to trajalo, a politična oblast se ni ganila, nego je mirno dopuščala to sramotno goljufijo. Okrajno glavarstvo v Kamniku je bilo uradoma obveščeno, da so čudeži v vodiškem farovžu goljufija, pa vendar ni tega početja ustavilo. Zdaj čujemo, da se politična oblast izgovarja na — škofa, češ, slepariji v vodiškem farovžu se ni naredilo konec, ker je bilo politični oblasti znano, da je bil škof osebnost v vodiškem farovžu kontrolirat čudeže s telečjo krjavo in jih je priznal za prave čudeže. Resnica je to, da je škof šel v Vodice Johance čudeže kontrolirat in da jih ni ustavil, nego je pustil, da se je goljufija nadaljevala v farovžu ob asistenci vodiškega fajmoštra. Če jih je priznal za prave čudeže, ne vemo — mislimo pa, da tako slaboumen vendar ni. Sicer je pa to tudi postranska stvar. Sleparija s tem še ni postala dopustna, da je škof ni signal iz farovža in da vodiškemu fajmoštru ni prepovedal pri teh čudežih sodelovati. Škof gor ali dol — politična oblast je imela dolžnost ustaviti sleparijo, a te svoje dolžnosti ni izpolnila, pa naj se zdaj izgovarja kakorkoli. Sicer pa ne zadene sleparske Johance taka krivda, kakor vodiškega župnika in razne druge duhovnike. Johanca bi pač ne bila mogla nikdar tako slepariti, da ji niso dali duhovniki farovža na razpolaganje, da ji niso duhovniki pri njenih sleparijah asistirali in da niso duhovniki ljudstvu zatrjevali, da se res gode čudeži. V tem tiči veliki pomen tega škandala, to je najbolj značilno na tej goljufiji in na to je treba ljudstvo opozorjati. Zalostno je pač, da ljubljanski škof ni pregal sleparstva iz vodiškega farovža ali s tem politična oblast ni čisto nič opravičena in bi bilo vsekako zelo umestno, da se spravi ta velikanski škandal v državnem zboru na razgovor. Že da bo širši svet spoznal naše prežalostne razmere in pa tisto nesramno stranko, ki vlada na Kranjskem. Zdaj, ko se bližajo deželnozborske volitve, bodo duhovniki zopet široko odpirali čeljusti in govorili o svoji ljubezni do ljudstva in o svoji presrčni želji ljudstvu pomagati. Kako znaio ljudstvu pomagati, to pričajo vodiški čudeži, ta velikanska »sleparija«, ki je bila vprizorjena, da bi se z njim ljudstvo poneumnilo in da bi se iz ljudstva izželo kar mogoče denarja.

+ »Slovenec« in volitve v Italiji. Te dni so bile končane v Italiji volitve v parlament. Vršile so se po novem volilnem redu, ki je dal volilno pravico petim milijonom volilcev. V Italiji je še mnogo analfabetov in na te imajo seveda duhovniki velik

vpliv. Doslej se klerikalci volitve officijelno niso udeleževali, ker jim je to prepovedal papež, ki ni hotel priznati italijanskega kraljevstva. Letos pa se je sveta katoliška cerkev novih volitev hudo ustrašila. Bala se je, da zmagaajo tiste stranke, ki so cerkvi skrajno sovražne in bi papeža najraje poglale kam med zamorce. Zato so se klerikalci letos podali v volilni boj. V nekaterih okrajih, kjer so ljudje še tako zabiti, kakor kranjski klerikalci, so postavili svoje kandidate. A kako malo so dosegli. Samo 30 poslancev so spravili v parlament. Socijalni demokratje so jih spravili 82, klerikalci pa le 30. Nad 500 poslancev šteje italijanski parlament, klerikalci pa jih imajo samo 30. V mnogih okrajih se klerikalci sploh niso upali postaviti svojih kandidatov, nego so kar volili liberalce, samo ker so ti zmernejši od socijalnih demokratov, republikancev in drugih radikalnih strank. Liberalci nečejo cerkev zapreti, niti papeža pregnati, zmerni ljudje so, in zato so bili klerikalci neizmerno veseli, da so mogli glasovati za liberalce. »Lepo vas prosimo, milostljivi gospodje liberalci, dovolite nam, da glasujemo za vas,« tako so prosili klerikalci in so šli z nepopisnim navdušenjem glasovati za liberalce. Škofje in prelacije in drugi duhovniki so volili liberalce in so bili veseli, da so mogli zanje glasovati, ker pač vedo, da so liberalci pošteni in pravična stranka, ki pusti tudi klerikalca živeti. Tudi v Rimu so zmagali liberalci. V Rimu, na sedežu papeža in kardinalov, v središču cerkve, se klerikalci sploh niso upali nastopiti, tako jih tam ljudstvo zaničuje. V Rimu je bil hud volilni boj in so deloma propadli prostozidarski kandidati proti liberalcem. Koliko klerikalcev je glasovalo za liberalce, se pač ne bo nikoli moglo dognati, brez dvoma pa je, da so šli zanje v ogenj. Nad vse je smešno, kako piše »Slovenec« o teh volitvah. Rad bi namreč predstavil volilni izid v Rimu kot nekaj uspeh klerikalcev. Strašno ga veseli, da so propadli prostozidarski kandidati, stranka župana Nathana, ki vodi srdito vojsko zoper katoliško vero. Pri tem pa seveda skriva, da so proti tem skrajnim radikalcem zmagali zmernejši liberalci. Tako tolažbo že privoščimo »Slovenec« in njegovim patronom toliko bolj, ker vidimo, kako je katoliška cerkev v Italiji kapitulirala pred državo, ki je papežu vzela neodvisnost, in kako je vesela, da so zmagali pri volitvah liberalci.

— Nov odvetnik. V imenik odvetnikov v Ljubljani je vpisan g. dr. Josip Ažman, ki otvori svojo pisarno na Dunajski cesti.

— Javna telovadba slovenske vrste za tekmo v Parizu. Predno se odpeljejo slovenski sokolski tekmovalci v Pariz k mednarodni tekmi, priredijo javno telovadbo, na kateri pokažejo vse vaje na orodju, predpisane in prostovoljne, za to tekmo od panog: proste tekme pa kolikor je to mogoče v zaprtim prostoru. Telovadba se vrši v ponedeljek, dne 10. novembra ob pol 9. zvečer v telovadnici v »Narodnem domu«. — Ta javna telovadba bo izredno zanimiva, saj nastopijo najboljši slovenski telovadci. Nadejati se je zategadelj največje udeležbe občinstva.

— Jubilej dela. Gospod Luka Breskvar, tiskarniški upravitelj Blasnikove tiskarne, mnogoleten predsednik tiskarskega društva za Kranjsko, sedaj podpredsednik sekcije ljubljanskih tiskarniških upraviteljev, je slavil včeraj pidesetletnico svojega tiskarskega dela. Jubilarju res ne bi prisodil 63 let, tako krepak, tako res prožen je in s tako mladostnim očesom gleda izza obrobjenih naočnikov. Rojen iz stare trnovske rodovine, je zagledal leta 1850, luč sveta v Krakovem. Po končani ljudski šoli in dovršivši tretji gimnazijski razred, je vstopil dne 4. novembra 1863 v Eggerjevo gubernialno tiskarno, odkoder se je preselil leta 1869 v Maribor, kjer je izhajal tedaj že drugo leto v Janšičevi tiskarni »Slovenski Narod«, dokler ni ustanovil konsorcij leta 1871. lastne tiskarne, v katero so prestopili slovenski stavci (»die windische Abteilung«) Janšičeve tiskarne. Dne 7. oktobra 1872 pa se je odpeljal gosp. Breskvar v Ljubljano, da je uredil »Narodno tiskarno« v Tavčarjevi hiši na Marije Terezije cesti; v decembru istega leta pa je šel k Blasniku, kjer deluje, obče priljubljen med kolegi, nevzdržema že 41. leto. — Agilni moč je živa in kaj živahna kronika našega javnega življenja zadnjega pol stoletja. Z mirno besedo, a z iskrenim se očesom pripoveduje rad svoje spomine na dobo naše narodne probe. Saj ni bil samo opazujoč sodobnik, nego tudi vnet bojovník za Slovenstvo v onih politično burnih časih. Iz Maribora in iz Ljubljane pozna vse vodilne močje onih dni, politike in literature, ki so bili vse hkrati: Jurčič in Levstik sta pisala politične članke, Vošnjak in Razlag sta obje-

mala Muza, zakaj takrat je moral biti še vsak vse. Z gorečo verno se je udeleževal narodnega življenja, ki se je v Ljubljani osredotočevalo v Citalnici in pri »Sokolu«; bil je tukaj član, tam pevec tenorist čitalniškega zbora, ki je pel tudi pri gledaliških predstavah, seveda brezplačno, »iz rodoljubja zgolj«, kakor bi rekel Kette. Agitacija, telovadba, čitalniški izleti, gledališče, tabori, živio — pri poveljstvih se ob svojih spominih kar vidoma pomlaja, oko mu sije zanosneje. Da, zanimiva podrobnost k zgodovini našega pozdrava »Živio!« — Ob sprejemu škofa Vidmarja, leta 1860., smo stali šolarčki na cestah, mahali z vejicami in smo klicali: »Evviva!« Šele na prvem izletu ljubljanske čitalnice — peljali smo se na čolnih na Barje k »številki eni« — se je oril »Živio!« — ki je ostal posej klic zavednega Slovenca. — Na vse strani kremenit in ponosen značaj, je slavljeneč tudi v svojem rodbinskem krogu visoko spoštovan, saj je kot delavec požrtvovalno skrbel za svojih četrto še živeli otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Krogu njegovih čestilcev se pridružuje tudi »Slovenski Narod« ter mu kliče od srca: Na mnogaja leta!

— **Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani.** V nedeljo, dne 9. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne, je v Narodnem domu, pritličje, levo, v »Merkurjevi« dvorani, zaupen, važen pogovor delničarjev te banke, katerega naj se v lastnem interesu zanesljivo udeležijo.

— **Tečaj za hrvatsko-srbski jezik.** P. n. dame in gospodje ki se žele udeleževati tega kurza, naj se blagovoliijo potruditi jutri, v četrtek, ob 7. uri zvečer, v Mestni deklški licej, da se dogovorimo o času pouka.

— **Pisarne gostilničarske zadruga ljubljanske** in njenih bolniških blagajen ter posredovalnice za službe se nahajajo odslej na Marije Terezije cesti št. 8. Ravno tam je tudi pisarna gostilničarske zadruga za ljubljansko okolico ter delne zveze gostilničarskih zadrug.

Zatrpljen je v Dobravi pri Jesenicah lastnik hotela »Dobrava« z imenom Schaffer in ne gospod Kamenšek.

Najdena utopljenka. Pri Hrenovicah so našli v potoku Navšica utopljeno 23letno posestnikovo hčer M. Turkovo. Dekletu, ki je bilo že delj časa bolno, se je zmešalo in večkrat je pravila utopljenka, da bo kar naenkrat izginila.

In hoc signo vinces! »Wiener Allgemeine Zeitung« piše: »... Množinski prizori tega filma učinkujejo tako, kakor bi človek ne pričakoval nikoli. Vidimo boje konjenikov, stariromska taborišča, prizore z ulice, bogoslužje prvih kristjanov, boje gladijatorjev, goreče plamenice... Nikdar se film ne izpljuti do prazne vrste slik. — »Mittags - Zeitung« piše: »... H koncu se nagibajoča antika, čas sijajno nastopajočega krščanstva in one v rafinizmu in blešču drobeče se nadkulture, vse to je pred očeno mogočeno in z zanosom teatralne sile... Vprizoritev nadkriljuje celo tehniško bravuro. Občudovati je marljivo predelanje prizorov nič manj nego izredne težkoče, ki jih je bilo premagati. — Ta umotvor predvalja se bo od petka 7. do četrtega 13. t. m. v kino »Idealu« pri vseh predstavah in sicer ob 1.—3., 3.—5., 5.—7., 7.—9., 9.—11. — cene nekoliko zvišane. — Za šolsko mladino posebno priporočljivo.

Črna smrt, senzacijska indijska drama v 4 dejanjih, ki se predvalja še danes in jutri v Kino-Idealu, gledalci, kar najbolj ugaja. Tudi ostale slike sporeda o prvotne. — V petek velikanski zgodovinski film »In hoc signo vinces«. Predvalja se bo pri vseh predstavah od 1. do 3., od 3. do 5., od 5. do 7., od 7. do 9., od 9. do 11. ure in je posebno za šolsko mladino primeren.

V mestni klavnic se je od 19. do 26. oktobra zaklalo 71 volov, 6 bikov, 6 krav, 269 prašičev, 184 telet, 23 koštrunov, 8 kozličev. Vpeljali pa so 489 kg mesa, 9 zaklanih prašičev in 10 zaklanih telet.

Predrzen vlomilec. Med pospravljanjem sob se je vtihotal pri neznan tat v spalnico hišne Frančiške Gorupove na Sv. Jakoba trgu. Gorupova je našla vlomilca na hodniku. Na vprašanje kaj hoče, ji je odgovoril, da išče neko stranko. Hišina je šla takoj v svojo in je opazila, da je ukradel neznanec iz njenega nezaklenjenega kovčka črno usnjato denarnico, v kateri je imela 67 kron. Letela je takoj za tatom in ga je dohitela na Starem trgu. Zahtevala je od njega denarnico. Mož je stopil v neko vežo in ji izročil denarnico v kateri je bilo 27 kron, en bankovec za 20 kron, katerega je imel že v svoji listnici, z enim bankovcem za 20 kron pa je pobegnil.

Odgnanec Henrik Schrott, o katerem smo minuli teden poročali, da je v Sežani ušel in so ga potem

ujeli vojaki, katere je zato temeljito oštel, je moral vsled tega in vsled drugih sumljivosti, mesto domov, v Trst, v sezanske sodnijske zapore. Ko ga je jetničar v četrtek nekoliko spustil na dvorišče, je Schrott splezal na 5 m visoko zidano ograjo ter se te skočil na prosto. Pri skoku je pa padel ter se na roki znatno poškodoval ob razbito steklo, vsled česar si ni upal usteči, marveč je kar pri zidu počakal in ker ga je jetničar še pravočasno pogrešil, se je začel za njim lov, pri katerem je bil poškodovan Schrott zopet prijet in odveden nazaj v zapor.

Kolesarjeva smola. Ko se je od včerajšnje dirke skozi Moste peljal nek kolesar, se mu je med potjo zaglaval v kolo nek »neizobražen« pes, tako močno, da je kolesar padel, si raztrgal hlače ter se na eni nogi malo pobil. Čucek pa je stisnil med noge rep ter jo odkuril, kar so ga nesle noge.

Izgubljene stvari v času od 17. oktobra do 3. novembra 1913: otroški muft, zlat obsek v podobi detelje, kolo št. 988, srebrna damska ura, denarnica s 116 K, damska torbica z denarnico in 20 K 20, vreča fižola, 25 kg, zapesnitica z uro, srebrna vratna verižica, denarnica s 60 K, denarnica s 6 K in dvema obeskoma, bankovec za 10 K, 2 bankovca po 20 K, denarnica s 47 K in zlata damska ura. — Najdene stvari v času od 17. do 31. oktobra 1913: usnjata zapesnitica s srebrno uro, modri predpasnik, nivalska vaga, nemška učna knjiga, zlat prstan z granatom, zlat prstan s 3 kamni, par otroških telovadnih čevljev, komisijska knjiga, pasja znamka št. 320, vreča premoga, 50 kg, kolesarska številka, denarnica s 3 K, denarnica s 30 K, otroška avba in vratnica.

Spodnja Šiška. Izgubila se je denarnica z manjšo vsoto denarja od gostilne pri Koridnu in do Kauškove ceste št. 108. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi ge. Maurer, gostilničarki v omenjeni hiši.

Društvena naznanila.

Domovina. Danes zvečer ob 6. se vrši občni zbor vzgojevalnega in podpornega društva »Domovina« v magistratni posvetovalnici.

»Sokol I.« priredi v soboto, 8. t. m. v gostilni pri Zupančiču na Ahacjevici cesti svoj zabavni večer. Člane, kakor tudi prijatelje društva vabimo, da se tega večera mnogobrojno udeležijo. Nikomur ne bo žal prijetnih uric, ki jih bo prebil v sokolski družbi. Spored večera je raznovrsten, vstopnine ni nikake. Začetek ob 8. zvečer. — Na zdar!

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« nastopi v nedeljo, dne 9. t. m. v Kranju. Društvo je povsod, kjer je nastopilo, želo lepe uspehe in mnogo priznanja že zato, ker si je zapisalo na svoj prapor nova, moderna načela. Zavrglo je starokopitne navade, ki niso pevskim društvom nikdar delale časti in je priredilo več resnih koncertov, s kakršnimi se druga društva ne morejo ponasati. »Ljubljanski Zvon« se je vsestransko razvil že pred dvema letoma, ob ustanovitvi meš. zbora, ki je do danes izvajal lepo število novih, modernih skladb. Kranjčani jih bodo imeli pri liko poslušati v nedeljo zvečer. V Kamniku občinstvo »Lj. Zvona« ni moglo prehaliti. V Kranju naj »Lj. Zvon« potrdi dobro ime, ki ga uživa pri glasbenikih - strokovnjakih, nepoklicanih sodnikom pa bo odgovoril zmerom z — delom! Glasbo ljubivi Kranjčani: na veselo svidenje!

V koncertnem delu »Slavčevega« Martinovega večera nastopi pevski zbor v sledečih skladbah: Moški zbor v dokaj težki a krasni P. Križkovskega »Utopljenki«, nadalje v ljubki pemi P. Jereba »Jutro« in karakteristični V. Devovi »Še ena« (zaljubilo se je solnce), obe iz »Novih akordov«. Prvi nastop društvenega ženskega zbora bo v dveh mešanih zborih in sicer v St. Mokranjčevih priljubljenih »Srbskih narodnih pesnih«, drugi šopek, ter L. Pahorjevi znani slovenski narodni pesmi »Vse mine«. Med posameznimi pevskimi točkami in pri plesu sodeluje orkester ljubljanskih godbenikov.

Podružnica S. P. D. v Kranju priredi v nedeljo, dne 9. novembra v Sokolski dvorani v Kranju s prijaznim sodelovanjem gospe Pipe dr. Tavčarjeve, g. Ant. Trosta in pevskega društva »Ljubljanski Zvon« iz Ljubljane koncert.

Podružnica planinskega društva v Kranju priredi v nedeljo, dne 9. novembra t. l. v Sokolski dvorani koncert. Sodelujejo: gđc. Pipca dr. Tavčarjeva (solopetje), g. Anton Trost, koncertni pianist (klavir) in slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« iz Ljubljane. Spored: 1. a) Fr. Ferjančič: »Tone solnce, tone«; b) St.

Mokranjac: »Srbske narodne pesmi« II. šopek, mešana zbor. 2. E. Adamič a) »Uspavanka«, b) »Jezdec«, sopran s klavirjem. 5. E. Adamič: »Kregata se baba in devojka« (rokopis) moški zbor. 4. A. Lajovic: »Pesem o tkalcu«, b) O. Dev: »Mak«, sopran s klavirjem. 5. E. Adamič: a) »V snegu«, b) »Večer« (rokopis), c) »Mlad junak po vasi jezdi« (rokopis), mešani zbori. 6. a) Franz: »Podoknica«, b) J. Pavčič: »Pred durmi«, sopran s klavirjem. 7. a) dr. G. Ipav: »Lahko noč«, b) dr. A. Schwab: »Še ena« (rokopis), mešana zbor. — Začetek koncerta točno ob 8. zvečer. Čisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov za zgradbo prizidka koče na Stolu (dr. Kušarjeve sobe). Vstopnice in besedila so v prodaji pri trgovini g. Janka Sajovice v Kranju.

»Gledališko društvo« na Jesenicah naznanja, da vprizori v nedeljo 9. t. m. ob 3. uri popoldne veliko detektivsko burko »Olimpijske igre«, ki je v prvo izzvala salve smehu in vsem udeležencem izredno ugajala. Igra se v dvorani pri »Jelenu« na Savi.

Dunajskim Slovincem. Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi 15. t. m. v slavnosti dvorani »Kaufmännischer Verein«, I., Johannengasse 4, gledališko predstavo »Deseti brat«, narodno igro v 5 dejanjih s petjem. Ker se nudi dunajskim Slovincem le redko kedaj prilika, videti izvrne narodne igre, vabi društveni odbor k prav mnogobrojni udeležbi.

Jugoslovanski klub slovenskih akademikov na Dunaju. Na Dunaju se je dne 23. oktobra ustanovil Jugoslovanski klub slovenskih akademikov na Dunaju, katerega namen je poglobiti in razširiti idejo jugoslovanskega nacionalnega uedinjenja. Njegovo delovanje ne bo prosto vsega separatnega značaja ker mu skupno stanovanje s Hrvati in Srbi omogoča najožje družabno občevanje in na vseh poljih akademičnega dela skupni nastop. Njegovi lokali se nahajajo na Dunaju IX. Beethovengasse 4.

»Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju« naznanja, da je bil za poslovno dobo 1913/14 izvoljen sledeči upravni odbor: Predsednik: cand. ing. Dimnik Stanko; podpredsednik: stud. ing. Vončina Zdravko; I. tajnik: stud. meč. L. Kar Boleslav; blagajnik: stud. ing. Sinkovec Miroslav; knjižničar: stud. arch. nav. Sancin Ernest; gospodar: stud. ing. Magušar Ivan. Pregledniki: cand. ing. Stibil Leopold, stud. ing. Majerle Anton, stud. ing. Zarn Joža.

Slovan. akad. športnega kluba »Mahan« na Dunaju prvi redni občni zbor se vrši v petek 7. t. m. v restavraciji »Hamerlinghof« VIII. Hamerlingplatz ob 8. uri zvečer z običajnim dnevnim redom. Slovanski gostje dobrodošli!

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi je na I. občnem zboru izvolilo za XVI. tečaj sledeči odbor: Predsednik: Vuga Jože, stud. phil.; podpredsednik: Suša Vladimir, cand. iur.; blagajnik: Ozvald Anton, cand. ing.; tajnik: Marinič Ivan, stud. med.; knjižničarja: Jenko Avgust, stud. phil. in Jagodič Šimen, stud. med.; časnikar: Bezaj Miha, stud. iur.; gospodar: Švigelj Karel, stud. techn.; namestnika: Kogoj France, stud. med. in Prašelj Ivan, stud. techn.; preglednika: Marinič Fran, cand. med. in Abram Edvard, stud. techn.

Volilci somišljeniki!

Dolžnost in pravica vsakega somišljenika je, da se sam osebo prepriča, če je vpisan v volilni imenik ali ne.

Volilni imeniki za splošno in mestno kurijo bodo razgrnjeni na magistratu

od 3. do 11. novembra.

Vsak volilec somišljenik naj se tekom teh dni potrdi na magistrat pogledat, če je vpisan ali ne. Kdor ni, naj takoj reklamira. Vsa pojasnila glede reklamiranja daje tajništvo napredne stranke ves dan v Wolfovi ulici 10, I. nadstropje.

Volilci! Reklamacijska doba je kratka! Pobrigajte se pravočasno za volilni imenik. Pozneje so vse pritožbe brezuspešne!

Prosveta.

»La Traviata«. V torek (dne 4. novembra t. l.) je pela hrvatska opera »Traviata«. Verdijevo opero v treh dejanjih. Njen libreto je tiste vrste kakor »Butterfly« ali »Ljubimkane«. Učinkuje s požrtvovalno udarnostjo in ljubeznijo, ki nima mej v dobroti do onega, komur jo je namenil usoden trenotek. Gospa Maja de Strozzi je igrala nesrečno Violetto presrečno, s tiho, čustveno tragiko, in pela z glasom, ki se je povsod pri-

legal notranjemu razpoloženju igre. Nastopila je v različnih, jako elegantnih toaletah in se razpela zlasti po prvem dejanju. Njena pevka tehnika je toliko, da igraje obvlada različne težkoče. To je prišlo do prijetne veljave pri koloraturah, ki jih je pela s posebno lahkoto in rutiniranostjo. Alfred, v čegar familije blagor je žrtvovala Violetta svojo srečo in svoje življenje, je bil zelo dostojen, miren, udajajoč se s tiho trpkobo svoji usodi. Igral ga je g. Tadej Lowczynski, tenorist lepih zmožnosti. Njegovo petje odlikuje zaokrožena in umerjena dinamika in sploh spretna ter solidna ekonomija. V duetih z gospo Strozzi je sta se povzpela do globokih efektov, katere je še povčevala izredno toplina in iskrena igra. Oče Alfredov, Georges Germon, ki pahuje v skrbi in ljubezni za svojo rodbino dobro Violetto v smrt in lastnega sina v nesrečo, je bil v osebi g. baritonista Marijana Kondrackega trd po gestah in v maski ne ravno prijeten. V doktorju Grenvillu ni bila težava spoznati karakterističnega glasu g. Križaja, čegar imena sicer ni na lepaku. Za celotnost, temperamentnost in eksaktnost predstave gre prva hvala g. kapelniku Nikoli pl. Fallerju. Režija je bila prav dobra in uspeh izboren. Publika je kazala s tiho pozornostjo med dejanji in z gromkim aplavzom po njih, kako jo je vprizoritev zavzela in osvojila. Gledališče je bilo razprodano.

Umetnost.

Prihodnji koncert »Glasbene Matice« v soboto, dne 8. novembra ne bo le znamenit po velikem umetniškem užitku, ki bo izviral iz skladb, ampak tudi vsled sodelovanja dveh veleodličnih reprezentantov jugoslovanske glasbe — umetnika velikana Marka Vučkovića iz Zagreba in idealne umetnice Jelene Dokičeve iz Beograda. Spored koncerta združuje idealno višino klasične glasbe reprezentirane po Beethovnu, moderno - romantične dobe po Rubinsteinu in Chopinu in najnovejše moderne posebno znamenite slovanske glasbe po skladbah, ki so jim stvaritelji ruski in poljski mojstri: Rahmaninov, Kalinikov in Paderewski. Gđc. J. Dokičeva goji poleg klasikov tudi romantično strujo svetovne literature, posebno pa še slovanske skladbe najnovejše moderne dobe, predvsem ruskih mojstrov: Čajkovskega, Arenskega, Kalinikova, Kjuja, Rahmaninova, Rebikova in Poljaka Paderewskega. Posebno opozarjamo občinstvo na interesantne nove skladbe, med njimi na izrazito »elegično« Kalinikovo. Kdor pozna življenje Kalinikova, kdor ve o njegovi neozdravljivi boleznii sušici, o njegovi smrti od glada, ta bo popolnoma razumel dušo zmučenega umetnika v tej divni elegiji. Na Urulu, v megletem dnevu riše Kalinikov svojo tugo v prekrasni elegiji, iz katere diha tuga, da nikdar več ne bo videl lepega solčnega žarka. Isto idejo v drugi obliki je izrazil Kalinikov v svoji skladbi »Chanson triste« t. j. v bolni pesmi nesrečnega umetnika, ki daleč neke po južnim solcem plaka, dokler mu polagoma bolezen ne izpije življenja in ga iztrga iz sveta. Rahmaninov, eden mladih ruskih skladateljev je zložil čudovito lep koncert v C-molu. Od tega skladatelja igra Dokičeva »Preludij«, ki je prav interesanten, osobito po svoji harmoniji in v svojem polnoglasju. Kritike o koncertnih nastopih J. Dokičeve vseskozi hvalijo, da ima občinstvo izvanredno uživanje pri njeni igri, da »vrlo dobro svira, da ima odlično tehniko in da kaže divno razumevanje in toplino osjećanja. Sonata Beethovnova napravi na glasbenika seveda največji vtis.« Tako kritik. Drugi zopet piše o znamenitem pianističnem talentu Dokičeve, o njeni tehniki, o interesantnem fraziranju, o inteligentni interpretaciji, in da Dokičeva občinstvo brezdvomno prepriča o svojem velikem znanju. — **Sobotni koncert »Glasbene Matice«** se vrši zopet v »Mestnem domu«. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafiki v Prešernovi ulici.

Književnost.

— »Slovenske narodne pesmi, za citre in petje«, priredil in izdal Iv. Kiferle v Ljubljani. Izšel je IV. zvezek, ki obsega 22 lepih narodnih pesmi. Zvezki so po 2 K. Poština prosta. Naroča se s poštno nakaznico. Na razpolago je še nekoliko prvih treh zvezkov. Sedanji naslov je: Iv. Kiferle, Medvode (Kranjsko).

— **Slovenske narodne pesmi za citre in petje**, priredil in izdal Ivan Kiferle v Ljubljani, Krojaška ulica 8.

Izšel je IV. zvezek, ki obsega 22 lepih slovenskih narodnih pesmi. Citrarji sežite hitro po njih. Zvezki so po 2 K. Pošiljanje s povzetjem je drago. Najceneje naročilo je s poštno nakaznico. Na razpolago je še nekaj prvih treh zvezkov. Vsi štirje zvezki vezani bodo lepa knjiga, obsegajoča 88 narodnih pesmi.

Izpred sodišča.

Obravnava proti zavarovalni za drugi »Balkan«. V Zagrebu se je pričela v ponedeljek zanimiva obravnava zaradi nerednosti zavarovalne zadruge »Balkan«. Obravnava je določena za 3 tedne in se vrši vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne. Predsednik senata je predsednik sodnega dvora Wendler, v senatu so Rehmann, Matić, Stojanović in Gogolja. Obtožbo zastopa substitut drž. pravdnika Johannides. Obtožbenec ravatelj Albinja zastopa dr. Prebeg, Dračića in Pernarja dr. Thaller, Agića in Verkljana dr. Katušić in Oblaka dr. Fattori. Obtožnica obsega 80 strani in dolži glavnega obtoženca Albinja hudodelstva javnega nasilstva (§ 98.), dalje njega in tovariše hudodelstva goljufije (§§ 197, 199 f in 200, pri Albinju še § 34.) Obtožnica obsega obširno zgodovino »Balkana« in njegovega poloma. Zavarovalnica »Balkan« se je ustanovila na občnem zboru podobne zadruge »Slavonia« v Sarajevu dne 23. februarja 1908. Zavarovalnica, ki je delala z velikansko reklamo, se je razširila zelo močno po Hrvaški in že 4. julija 1908 je bila ustanovljena v Zagrebu filijalka. Dne 24. aprila 1910 je postala zagrebska filijalka centrala. Za predsednika je bil imenovan Oblak, kmalo nato pa za ravnatelja Albin. Toda ta korak ni bil srečen. Že decembra 1910 se je pokazalo, da je pri zadrugi knjigovodstvo v silnem neredu in da je zadruga pasivna. Takrat so začeli že listi zadruge javno napadati. Od takrat datirajo tudi razne goljufije manipulacije, katerih duša je bil Albin, ki je skušal preslepiti javnost in posebno klijente ter s tem ohraniti sebi, odbornikom in uradnikom mastne plače, tantieme, honorarje in plushonarje. Delali so fingirane kupčije z bankami, sleparili so klijente z brezobrestnimi posojili, pod katerim imenom pa so se skrivali le neplačani doneski odstopivših članov in katerih je »Balkan« na to na podlagi danih menic od zadržnikov iztožil. Ponarejali so bilance, ki so kljub visokim pasivam izkazovale velike prebitke. Prva ponarejena bilanca se pokaže l. 1911. Bilanca za l. 1912 izkazuje 314.185 kron čistega dobička. Te ponarejene bilance so bile na občnih zborih od posebej zato plačanih zborovalcev sprejete in vrhgate objavljene v raznih listih. Ena sama večerja podkupljenih zborovalcev je stala zavarovalnico čez 1000 kron. Uradniki so bili izborni plačani, delali pa niso nič. Na neko tozadevno opazko je odgovoril Albin, da je boljše, da se uradnike dobro plača, če tudi ne delajo prav pridno, samo zato, da ne govorijo okrog kaj takega, kar bi škodovalo zavarovalnici, kar bi gotovo storili, če bi bili slabo plačani. Sleparije te vrste so se vedno množile, listi in javnost so vedno bolj pritiskali, izhoda ni bilo več, sleparij ni bilo mogoče ne nadaljevati, ne prikrivati in dne 12. avgusta l. l. je »Balkan« propadel. Albin je obtožen javnega nasilstva zaradi tega, ker je grozil nekemu članu, ki je zahteval izplačilo zapadle menice, z revolverjem. (Se nadaljuje.)

Vojni poročevalec Wagner in Mica Kovačeva. Znani vojni poročevalec dunajske »Reichspost«, ki je svojočasno strašno premetaval in streljal po »Reichsposti« Srbe, zidal slavoloke zmaganosnim bolgarskim četam ter pel slavo bolgarskim zmagam, katerih ni videl in katerih ni bilo, Hermenegild Wagner, je doživel v zadnjem času poleg velike blamaže še dva zanimiva doživljaja. Za svoje izmišljene romane, s katerimi si je hotela pridobiti »Reichspost« svetovno slavo, je dobil Wagner od bolgarskega kralja red, ki znači visoko odlikovanje, nekaj dni pozneje pa je sedel pri okrajnem sodišču v Josefstadu na obtožni klopi zatožen hudodelstva goljufije. Tožil je tega junaka plačilni natakak Cizcek v Lerchovi gostilni v Habsburški ulici, češ da ga je Wagner hotel ogoljufati za 40 kron. Wagner je bil kot stalni gost v gostilni dobro znan in si je izposodil pri natakarku 40 kron. Z denarjem je izginil in se ni vrnil. Wagner je pred sodiščem dolg priznal in je tudi povedal, da tega dolga še ni poravnal. Trdil je, da je pozabil na ta dolg in da ni imel name-natakarja ogoljufati. Izgovarjal se je s tem, da se je moral odpeljati v Skader in da ima toliko denarja, da

mu ni treba goljufati natakarija. Končno je bil pri drugi obravnavi Wagner oproščen, češ da je verjetno, da je obtoženec tako pozabljen, da je pozabil na to dolg. Mož je pozabljenost sam priznal, zato ni čudno, če jo vpoštevata tudi sodnik, ki se ne briga zato, da je ta pozabljenost tisti, ki piše na podlagi doživljanja »svetovno zgodovino« za »Reichs-pošto«.

Vohunski procesi — Jandrič, Beran i. dr. Obravnava proti znanemu vohunu Jandriču se letos ne bo mogla vršiti, ker se niso končane vse predpreiskave. Veliko je zakrivil Jandrič sam, ki je dajal netočna pojasnila. Obravnava se bo vršila v začetku prihodnjega leta. Jandrič krivdo taji, v zaporu je zelo miren in se peča največ s slikarstvom. Obravnava proti njegovemu bratu nadporočniku Čedomilu Jandriču pa se bo vršila prej. Zanimivo je, da zahteva vojno pravo za Čedomilov zločin, oziraje se na kritičen čas smrtno kazni, med tem ko določa kazenski zakon v najhujšem slučaju le začasno kazni. V januarju bo sploh več zanimivih vohunskih procesov, med temi tudi proces Berana, ki je na sumu, da je bil Jandričev pomočnik.

Usodna zamenjava medikamentov. Po daljšem izpraševanju obtožencev in prič je izreklo sodišče v petek popoldne obsodbo. Magister Polazek, ki je imel nalogo nadzorovati lekarno za časa odsotnosti svojega gospodarja je bil obsojen na 14 dni zapora, ostali obtoženci pa so bili oproščeni.

Razne stvari.

*** Velika železniška nesreča.** Iz Rio de Janeiro poročajo: Dva brzo-vlakova logyanske železnice sta trčila skupaj. Petdeset oseb je bilo usmrčenih, mnogo pa ranjenih.

*** Velik konkurz.** Iz Budimpešte poročajo: V Gyöngyösu je postal insolvent veleposestnik in ravnatelj Feliks Bernat. Pasiva znašajo nad 1.500.000 K.

*** Sedem oseb utonilo.** Iz Dečina poročajo: Nad Pirno je predvčerajšnjim padlo v Labo sedem oseb, ker so se udrle stranske stene nekega kanala. Vseh sedem oseb je utonilo.

*** Rodbinska tragedija.** Iz Elberfelda poročajo: Trgovca Leisel je zastrupil pred par dnevi svojo ženo, svoja dva otroka v starosti desetih do 12. let in sicer s strihinom.

*** Nemška kultura.** Iz Berolina poročajo: Najditelj južnega tečaja, Amundsen, je hotel o svoji ekspediciji predavati v Flensburgu. Vladni predsednik v Šlesvigu je to predavanje prepovedal, ker je hotel Amundsen govoriti norveško, ki je zelo podobno danščini.

*** Izseljeniški škandal.** Iz Lvova poročajo: V Krakovu, Oswiecimu, Szczakowi in Podgorcih so v poslednjih dneh aretirali 20 oseb, večina agentov in nastavlencev izseljeniških pisarn. Aretacije so se izvršile na ukaz dunajskega in lvovskega deželnega sodišča.

*** Za rodbino izvršil samomor.** Iz Velikega Varadina poročajo: Lastnik zastavljavnice, Viljem Bernstein, se je pred par dnevi ustrelil, da ohrani svojo rodbino pred bedo. Zavarovan je bil namreč za 100.000 kron. Bernstein je pred kratkim izgubil vse svoje premoženje.

*** Čudna pota pariškega aristokrata.** Iz Pariza poročajo: Eden najpopularnejših članov pariške aristokracije, grof Castillon de Saint Victorie, je izginil iz Pariza ter šel v jezuitski samostan v Canterbury. Neki obiskovalec je dobil grofa v samostanski kuhinji, ko je umival posodo.

*** Edison zbolel vsled nervoznosti.** Iz Londona poročajo, da je, kakor brzojavljajo iz Novega Jorka, zbolel slaven izumitelj Edison vsled silne duševne depresije. Njegovi prijatelji so v veliki skrbi, da ne umre. Zdravniki so odredili, da mora biti popolnoma miren. Navzlic temu pa Edison še z večjo vstrajnostjo deluje na realiziranju svojih številnih genialnih misli.

*** Pariški policisti z oklepi.** Iz Pariza poročajo: Pariška policija, ki je pri obleganju »trdnjave« apaske tolpe Bonnot-Garnierjeve vporabljala za obrambo svojega moštva oklopne ščite, poskuša zdaj oklopne srajce, napravljene iz neke posebne kovine. Krogle, izstreljene iz daljave dveh metrov iz browninga devetmilimetrovega kalibra, so odletele od oklopne srajce, debele 1 cm, ne da bi zapustile najmanjšo sled.

*** Nesreča na morju.** Iz Casablanca poročajo: Vsled viharja sta se potopila nemški parnik »Martini« in grški parnik »Missolunghi«. Moštvo prvega parnika so rešili, dočim je štirinajst mornarjev drugega parnika utonilo. Španski parnik »Liria« se na-

haja v jako kritičnem položaju. Nemogoče je, priti parniku na pomoč.

*** Velik nakup radija.** Iz Londona poročajo: Tukajšnji radioaktivni oksidovni zavod je pred kratkim kupil veliko množino radija, ki je prišla na trg, in sicer ves izdelek obeh pariških laboratorijev, ki delata pod nadzorstvom gospe Curieove. Množina znaša 2000 miligramov in stane dva milijona frankov. Zavod posojuje vsaki bolnišnici potrebni radij brezplačno.

*** Bojkot Reuterjevega biroja.** Iz Londona poročajo: »Times«, »Daily Mail« in drugi veliki angleški listi pozivljajo ostale časopise, naj bojkotirajo Reuterjev biro, ki ima tudi lastno inseratno pisarno, ker je razposlal inserentom cirkularje, v katerih se obvezuje, da se bo pri večjih naročilih tudi redakcijsko ozirala na dotične inserate.

*** Špionaža.** Iz Temešvarja poročajo: V Berolin pristojni potnik Edward Güttler in njegova žena Marija sta preteklo leto stanovale v Braševem. Nato sta se preselila v Bukarešto in od tam v Carigrad. Kmalu na to sta se zopet vrnila v Brašev in od tam sta šla v Lipo v temešvarskem okraju. Tam se je izdajal kot profesor medicine in je bil vsled tega kaznovan. Potem je odšel v Temešvar, od koder se je večkrat peljal v Srbijo in na Bolgarsko. Ponudil se je generalnemu štabu. Ta se je informiral pri dunajski policiji, ki je dognala, da je bil Güttler že opetovano kaznovan v inozemstvu, kakor tudi v Avstriji. Temešvarska policija je izvršila pri Güttlerju hišno preiskavo ter našla mnogo obremenjujočega materiala. Dognalo se je, da je bil Güttler v zvezi z ruskim generalnim konzulatom v Budimpešti. Güttler je bil obsojen na tri leta, njegova žena pa na pet mesecev ječe.

Volilci, somišljeniki!

Volilni imeniki so razpoloženi.

Ze na prvi pogled se vidi, da je veliko volilnih upravičencev izpuščenih. Prepriča naj se torej vsak, če je vpisan ali ne. — Reklamacijska doba je kratka, torej ne odlašati!

Reklamacijo oskrbi

Centralni volilni odbor narodno-napr. stranke, Wolfova ulica 10.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 5. novembra. V državnem zboru se nadaljuje danes obravnavanje Rusinov. Na razpravo je prišel predlog o zvišanju davka na žganje. Besedo imajo manjšinski poročevalci. Od teh sta se poslancata Roškar in Renner odpovedala besedi. Govori rusinski poslanec Holubovic, o katerem pravijo njegovi ožji tovariši, da bo govoril cel dan.

Dunaj, 5. novembra. Vlada je predložila zbornici naknadno pogodbo o plovnih in poštnih konvencijah z avstrijskim Lloydom glede avstrijsko-albanske paroplovbe. Pogodba določa, da ima vlada pravico zahtevati od Lloyda, da vpelje namesto črte proge Trst-Kotor, tedensko vožnjo Trst-albanske pristanišča-Krf. Za to dobi Lloy 320.000 kron letne subvencije. Predloženo je nadalje poročilo o računskem zaključku za upravo leto 1911 ter finančni zakon za prvo polovico leta 1914, ki pooblašča finančnega ministra, da najame v pokritje deficita v tem polletju posojilo 141 milijonov 831.000 kron.

Dunaj, 5. novembra. Predsednik je naznanil zbornici, da se bodo vršile volitve v delegacijo v posebni seji v četrtek, 13. novembra zvečer.

Dunaj, 5. novembra. Opoldne se je sestala konferenca načelnikov strank. Sklenila je, da v petek ne bo seje. Prihodnji teden se prično seje v terek ob 4. popoldne. Jutri ob pol enajstih ima sejo proračunski odtok ter poročila poslanec Steinwender o aferi Canadian Pacific. Ministrski predsednik Stürgkh je obljubil, da bo odgovoril na češko interpelacijo glede komisarijata na Češkem. Načelniki so debatirali nato o možnosti prireditve paralelnih sej, da bi se v eni razpravljalo o finančnem programu, v drugi seji pa obenem razvila debata o Stürgkhovem odgovoru na češko interpelacijo. Do sklepa ni prišlo. Intervencija državnega poslanca dr. Ravniharja pri Južni železnici.

Dunaj, 5. novembra. Državna poslanca dr. Ravnihar in dr. Rybar sta intervenirala danes pri ravnateljstvu Južne železnice glede zenačenja gmotnih, zlasti plačilnih razmer uslužbencev Južne železnice z onimi Državne železnice. Posredovala sta tudi v prilog vpokojevcem, ki so bili vpokojeni pred letom 1905, da naj se njih prejemki zenačijo s prejemki po novem statutu k pokojninam upraviče-

nih. Zlasti sta se zavzela za to, da se jim pokojnina izplačuje v naprej.

Zapostavljanje slovenskih železniških uslužbencev.

Dunaj, 5. novembra. Poslanec dr. Ravnihar, dr. Rybar, Gregorin in Bianchini so danes v imenu jugoslovanske napredne delegacije vložili interpelacijo na železniškega ministra zaradi zapostavljanja slovenskih uslužbencev v okrožju tržaškega ravnateljstva. Nameravana je bila skupna akcija vseh jugoslovanskih poslancev. Vsled postopanja klerikalnih poslancev pa je bila ta skupna akcija nemogoča, in omenjeni poslanci so bili primorani, da nastopijo samostojno.

Skupni proračun.

Dunaj, 5. novembra. Skupni zahtevek v skupnem proračunu za prvo polovico leta 1914 znaša 399 milijonov kron. Od te vsote odpade na redne potrebščine 281 milijonov in od te vsote na vojsko 234 milijonov in na mornarico 35 milijonov. Izredna vojna potrebščina za Bosno znaša 8 milijonov, izredna potrebščina za vojsko, artilerijske kredite in dr. 29 milijonov, izredna potrebščina za vojno mornarico 55 milijonov. K temu pride še izredna potrebščina povodom novih vojnihih predlog v znesku 22 milijonov.

Dunaj, 5. novembra. Vsled neke indiskrecije je dobila »Neue Freie Presse« številke skupnega proračuna za prvo polletje 1914, ki jih sedaj priobčuje. Skupna redna potrebščina znaša 281 milijonov 125.000 kron, med temi 234 milijonov 294.000 za armado, 35 milijonov 199.000 za mornarico, izredna potrebščina pa 3 milijone 488.000 K. Med temi 2 milijona 674.000 za potrebe mornarice. Skupna potrebščina znaša torej 284 milijonov 613.000 kron. Od te vsote morajo pokriti po znanem ključu avstrijske dežele 119 milijonov 162.000, izredna potrebščina armade za garnizije ob bosanski meji znaša 8 milijonov 158.000. K temu pride še potrebščina za izpopolnitev armade v znesku 28 milijonov 910.000 in izredna potrebščina za izpopolnitev mornarice 55 milijonov 207.000. Izredna potrebščina povodom nove brambene reforme znaša 21 milijonov 950.000. V primeri z lanskimi številkami kaže letošnji polletni proračun znatno zvišanje posameznih postavk. Delegacijam bodo predloženi tudi posebni krediti za stroške mobilizacije leta 1912/13, ki znašajo skupaj 350 milijonov. Skupno bo torej predložila vlada delegacijam proračune v znesku 748'8 milijona.

Državni nastavlenci in nemški Nationalverband.

Dunaj, 5. novembra. Vodstvo centralne zveze avstrijskih državnih uradniških društev je sprejelo sledečo izjavo proti nemškemu Nationalverbandu: Vodstvo z ogorčenjem zavrača v imenu avstrijskih državnih nastavljencev, katerih državo vzdržujejo požrtvovalnost je bila že desetletja izpostavljena najhujšim izkušnjam, od posameznih strank v splošnih meglenih frazah proti njim izrečena sumničenja ter pozivljaja stranke, da naj namesto pavšalnih sumničenj zavrnejo očitavanja, ki so bila izrečena proti njim. Vsaki odgovornosti in vsakemu opravičenju se izogibajoči sklep Nationalverbanda se sprejme na znanje. Vodstvo pozivlja državne nastavlence, da naj kot volilci v svojih volilnih okrajih ozovejo poslance Nationalverbanda na odgovor.

Umetniška akademija na Dunaju.

Dunaj, 5. novembra. Včeraj so se vršili razgovori delegatov vseh specialnih in splošnih šol umetniške akademije. V dijaških krogih izjavljajo, da je treba nadaljevati stavko tako dolgo, da se zasede tudi L' Alleanza mandova stolica.

Poljski klub o komisiji na Češkem.

Dunaj, 5. novembra. V poljskem klubu se vrši sedaj politična debata o upravni komisiji na Češkem. Poslanec Stapinski je predložil predlog, ki označuje odpravo avtonomije na Češkem kot protustavno. Na tem stališču naj bi stal klub tudi pri debati v zbornici.

Gališka vprašanja.

Dunaj, 5. novembra. Kakor se zahtuje naj se dvigne posojilo 30—50 milijonov na ime gališkega zemljiško-kreditnega zavoda, da se na ta način kompenzirajo zapadli bančni obroki galiških veleposestnikov. Namestnik Korytowski pa je izjavil: Najprej volilna reforma, potem denar!

Dunaj, 5. novembra. Vodja Rusinov, Levicky je dospel na Dunaj. Izjavil je, da so pogajanja s Korytowskim izpadla negativno, vsled česar bodo Rusini uporabili skrajna sredstva.

Lvov, 5. novembra. Mnogo konservativnih poljskih poslancev je dospelo sem, da se informirajo o stanju volilnoreformnih pozajani

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 5. novembra. Opozicija je danes zopet prišla v parlament, vendar je mirna. Izključenih je več opozicijskih poslancev. Opozicija namerava proti koncu seje izzvati zopet enake prizore kakor včeraj.

Hrvatska.

Budimpešta, 5. novembra. Baron Skerlec se je baje izrazil o sedanjem stanju na Hrvatskem sledeče: Končni cilj vlade je, da odpravi izjemno stanje in razpiše nove volitve. Situacija pa še ni tako razjasnena, da bi se moglo to zgoditi že sedaj. Razgovor z grofom Tiszo je pokazal, da v tem trenutku odločitev še ni mogoča.

Prestolonasledstvo na Bavarskem.

Monakovo, 5. novembra. Ker je zbornica državnih svetnikov sprejela predlog o prestolonasledstvu, so se odpeljali nekateri poslanci na grad Fürstentried, da se osebno prepričajo o stanju kralja Otona. Jutri obiščeta kralja tudi predsednika obeh zbornic. V petek bo dala zbornica poslancev svoje privoljenje. Izključ kralja se izvrši potem prihodnjo sredo.

Monakovo, 5. novembra. Danes dopoldne je bila razglašena proklamacija dosedanjega regenta Ludvika za kralja Ludvika III. Bavarskega.

Francoska.

Pariz, 5. novembra. Finančni minister Klotz je podal v francoskem ministrskem svetu motivno poročilo o proračunu za leto 1914. Ministrski svet je odobril predlog, ki uvaja davek od preminih dedščin ter v principu sprejel tudi večje posojilo vlade, katerega visokost pa se določi šele pozneje.

Španska.

Huelva, 5. novembra. Prebivalstvo v Bollulosu se je uprlo mestni upravi. Množica je opustošila magistrat ter zažgala vse pohištvo razen podob kralja. Prišlo je do spopada z orožniki, pri čemer se je tudi streljalo. Dve osebi sta bili ranjeni.

Zedinjene države in Mehika.

New York, 5. novembra. »Associated Press« poroča iz Mehike: Ameriški poslanik je izročil predsedniku Huerti ultimatum.

Washington, 5. novembra. V diplomatskih krogih se razglasa, da so ameriški poslaniki izročili vsem državam prepis ultimatum Mehiki.

London, 5. novembra. Iz Mehike poročajo, da Huerta do ponedeljka zvečer še ni odgovoril na ultimatum Zedinjenih držav. Zdi se, da ultimatum niti svojim intimnim svetovalcem ni pokazal. Ti so mnenja, da mora Huerta ali kratko odkloniti in izročiti ameriškem zastopniku dokumente ali pa mora oficijalno odstopiti.

Pariz, 5. novembra. Glasom poročil iz Washingtona je sklenil predsednik Wilson z vsemi sredstvi podpirati kandidaturu generala Caranze, šefa revolucionarne stranke. Če treba, bi ameriške čete tudi zasedle Mehiko.

Pariz, 5. novembra. Francoska vlada izjavlja, da sedaj nikakor ne bo dovolila najetja mehiškega posojila na francoskem trgu. Ta sklep stoji na podlagi sedanjih razmer v Mehiki. Tudi je Francoska odločena ničesar dopustiti, kar bi bilo v nasprotju z željami Zedinjenih držav.

Washington, 5. novembra. Dobro poučeni severoameriški krogi priznavajo, da so Zedinjene države odločene preprečiti kandidaturu Huerte za mehiškega predsednika. Vesti, da je izročila ameriška vlada Mehiki ultimatum so neutemeljene.

Rodbinska drama.

Praga, 5. novembra. Tovarnar za sukno Skorkovski, ki je mnogo inseriral tudi v slovenskih časopisih in se je te dni izselil iz Humpolca v Prago, je danes ponoči v hipni blaznosti ustrelil svojo ženo, hčerko Miloslavo in sebe. Starejšo hčer je težko ranil.

Velikanska železniška nesreča na Francoskem.

Marseille, 5. novembra. Na progi Pariz-Marseille je trčil snoči ob 11. uri postaji Melun ekspresni vlak Nizza-Pariz v polnem diru v poštni vlak Pariz-Marseille. Oba vlaka sta začela takoj goreti. Nad polovico voz je popolnoma zdroljenih. Število ranjenih in mrtvih še ni dognano. Reševalna dela so bila vsled požara zelo težavna. S temi deli so mogli pričeti šele ob 2. jutraj. Do 4. jutraj so potegnili izpod razvalin 29 mrtvih. Skoraj polovica mrtvih je popolnoma zgorela, tako, da jih ni mogoče spoznati. V improvizirano bolnišnico so sprejeli 54 zelo nevarno ranjenih. Nesrečo je zakrivil stoevodja ekspresnega vlaka, ki je kljub nasprotnim signalom zapeljal na tir, na katerem je stal poštni vlak. Stoevodjo so aretirali. Oba vlaka sta bila po zatrdilu rešenih sprovednikov orenapolnena

s potniki. Cenijo jih nad 350. Od teh se je javilo do sedaj komaj 200. Ranjeni in mrtvi so večinoma Francozi.

Melun, 5. novembra. Pri železniški nesreči je bilo usmrčenih 40 oseb, 120 oseb je ranjenih. Ves promet je ustavljen.

Dogodki na Balkanu.

Srbska skupščina.

Belgrad, 5. novembra. Skupščina je sprejela v včerajšnji seji zakonsko predlogo glede likvidiranja moratorija s 63 glasovi proti 32 glasovom. Opozicija je kritizirala nedostatnost predloge in se je zavzemala za zopetno podaljšanje.

Belgrad, 5. novembra. Moratorij za menične obveznosti je bil podaljšan do 30. januarja 1914.

Belgrad, 5. novembra. Finančni minister je naznanil skupščini, da bo Srbija takoj, ko bo že dovoljeno posojilo 250 milijonov emitirano, najela novo posojilo 250 milijonov za oboroževanje.

Avstrija in Srbija.

Dunaj, 5. novembra. Današnja jutranja »Zeit« priobčuje obširen intervju s Pasičem o razmerju med Avstrijo in Srbijo. V tem intervjuu pravi Pasič glede orijentskih železnic, da upa Srbija, da bo prišlo do ureditve tega vprašanja v obojestransko zadovoljnost. Če bi to ne bilo mogoče, bo Srbija orijentske železnice nakupila, oziroma jih razlastila. Tozadevna pogajanja se bodo kmalu pričela, nikakor pa ne pred izvršeno demobilizacijo. Kar se tiče revizije trgovinske pogodbe z Avstrijo pravi, da bo to vprašanje pereče še le po ureditvi notranjih razmer v Srbiji. Tozadevna pogajanja pa se v nobenem slučaju ne bodo pričela, dokler ni urejeno razmerje orijentskih železnic. Glede avstrijskega ultimatumu Srbiji pravi Pasič dobesedno. Ultimatum je bil popolnoma odveč in skrajno neumesten. Po pravici je zato razburil srbsko javnost, ki upravičeno zahteva od srbske vlade, da naj se maščuje ob priliki trgovinskih pogajanj med Srbijo in Avstrijo. Tudi to je vzrok več, da mora Srbija vprašanje revizije trgovinske pogodbe še odložiti.

Danevoja razkritja.

Sofija, 5. novembra. Listi se bavijo s podrobnostmi dr. Danevovih izjavjanj na nedeljskem zborovanju njegove stranke. Njegova izjavjanja so vzbudila tudi v inozemstvu veliko pozornost, ker je dr. Danev precizno izjavil, da je bila vsa njegova vlada in večina vodilnih vojaških krogov za to, da se spori z zavezniški mirnim potom poravnajo. Tedaj pa je posegel vmes car Ferdinand bolgarski sam in zahrbitno ukazal napad na Srbe in Grke. Car Ferdinand je torej zakrivil sam nesrečo bolgarskega naroda.

Grško-turška pogajanja.

Berolin, 5. novembra. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Aten: Zaradi težav pri brzojavnih obvestilih so turški delegati odptovali iz Aten, da dobe nove instrukcije.

Atene, 5. novembra. Grška vlada je sklenila dati Turčiji nov kratek rok, da zopet prične s pogajanj. Najbrže Grška ne bo čakala delj, kakor štiri ali pet dni. Če bo potekel tudi ta rok brezuspešno, bo Grška nastopila drugače proti Turčiji.

Frankobrod o. M., 5. novembra. V carigradskih diplomatskih krogih se boje, da se bodo prekinila pogajanja med Grško in Turčijo.

Dunaj, 5. novembra. Napetost med Grško in Turčijo je stopila zopet v kritičen stadij, tako, da zahtujejo resni diplomatski krogi, da je neposredno računati z zopetnim izbruhom grško-turške vojne. Včerajšnji komunikacije grške vlade, da je pripravljena dovoliti 4 do 5 dnevni rok, smatrajo politični krogi za grški ultimatum. Resnost položaja so spoznale tudi velesile. Zato so včeraj v skupni demarši svetovale velikemu vezirju, da naj pospeši mirovna pogajanja z Grško. V istem zmislu so zastopniki velesil svetovali tudi Grški, da naj odneha v točkah, ki so naletela na najhujši odpor Turčije. Politični krogi pripisujejo obisku romunskega notranjega ministra Take Jonescu v Atenah veliko važnost. Prepričani so, da bo Romunska, kakor med Bolgarsko, Srbijo in Grško, tako tudi sedaj med Grško in Turčijo, posredovala, in zahteva, da se obe državi poravnata. Turško časopisje neti še nadalje bojevito razpoloženo ter pozivlja vlado, da naj ne odneha od svojih zahtev, marveč še zviša svoje pogoje in zahteva, da naj se istočasno s sedaj še spornimi vprašanji reši tudi vprašanje Egejskih otokov.

Iz Albanije.

Rim, 5. novembra. Listi poročajo, da sta sedaj tudi angleški in ruski poslanik svetovale grški vladi, da naj skrbi, da bo mogla komisija za določitev južnoalbanskih mej mirno nadaljevati dela.

Poslano*)

Izvrški Vojnovič & Ko. zavod za tehnične in elektrotehnične naprave v Ljubljani.

Iz vašega obnašanja proti meni vidim, da odobravate postopanje vašega zastopnika za pridobitev instalacij v Kamniku. Ta je namreč ugledni stranki trdil, da imate le vi dovoljenje mestne občine kamniške za priklop na njeno elektrovodno omrežje ter od stranke, ki je že meni delo obljubila, zahteval 90 K priklopne pristojbine, za slučaj, da se vaši trditvi ne poveri instalacija. Temu nasproti je resnica, da si je mestna občina, ozir. vodstvo mestnega elektrovodnega omrežja pridržalo izključno pravico enakomerne razdelitve svetilk na različne faze, preizkušnje instalacij in slednji priklopa iste na omrežje. Radi kulance ni zahtevala in tudi ne zahteva mestna občina nikakih pristojbin za ta dela, dasi bi bila po pogovih v to upravičena.

Vi tedaj niste upravičeni v tem oziru strankam predlagati kakih pogojev in ste v gornjem slučaju hoteli tem potom si stranko za svoje delo pridobiti. Stranka je tudi radi pomislov takih izdatkov se vam zavezata. Pravo ime takemu postopanju naj lavnost sama da. 3953

Kar se tiče elektroinstalacij mi je mestna občina dela dovolila enako kot vam, samo držati se morava orednisov jaz kot vi.

Toliko za danes cenj. prizadeti lavnosti v vednost.

FRANSAX,
oblastveno konces. elektrotehnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za **Ciril-Metodovo družbo M. Andrejčič** iz Škocjana pri Mokronogu 10 K, Avguštin Dekleva, Vremski Britof pri Divači 3 K, darovali slovenski rodoljubi v gostilni g. Jankota Gombača v Matavunu pod geslom:

Kadar piješ krašk' teran
Spominjaj družbe se kristjan!
in 4 K 54 v zbrali sodelavci vinske trgovatve v Senožečah kot protest proti poročilu o tej veselici, ker se je izpustilo ime g. Milan Sencarja, predsednika podružnice, kateremu se mora v prvi vrsti pripisati krasen gnotni uspeh te prireditve. Skupaj 17 K 54 vin.

Za »Domovino«, Neimenovan tu 5 kron.

Živel nabiralci in darovalci!

Slovenska Sokolska Zveza.

Javna telovadba slovenske sokolske vrste za mednarodno tekmo v Parizu se vrši v ponedeljek, dne 10. novembra 1913 ob pol 9 zvečer v telovadnici »Nar. doma«.

Predsedstvo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. novembra: Bogomil Hribar, sin vpkobenega železn. spreprodnika, 1 leto, Sv. Petra cesta 64.

Dne 3. novembra: Miroslav Lenč, sin jetniškega paznika, 8 mesecev, Poljanska cesta 60. — Josip Lijaš, posestnikov sin, 3 ure, Rožna ulica 9. — Ivan Zupančič, tov. delavec in posest., 28 let, Karolinska zemlja 30. — Franc Westermayer, delavec, 50 let, Strelška ulica 10.

Dne 4. novembra: Štefanija Živec, hči zidar. mojstra, 3 mesece, Tržaška cesta 4.

Dne 5. novembra: Marija Derovšek, del. tob. tov. v p., 74 let. Stari trg 11a.

V deželni bolnici:

Dne 30. oktobra: Fran Pečar, kajzar, 45 let.

Dne 1. novembra: Frančiška Martelak, žena delavca, 27 let. — Anton Rovar, tovar. delavec, 66 let.

Dne 2. novembra: Ivan Černivec, delavec, 64 let.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ako se peč kadi. Ob viharjem vremenu skoro po vseh stanovanjih peči slabo vlečejo. Dim in sopara puha skozi pečna vrata v sobe nazaj, okužita zrak, pokvarita drago opravilo in bivanje v takih prostorih delata nemogoče ali zdravju skrajno škodljivo. Za zanesljivo varstvo pred takimi neprijetnostmi se je Johnov dimniški nastavek obnesel doslej več nego 700.000krat. Dimniki na vrhu opremljeni z Johnovim nastavkom, ne dajo več povoda do takih neprijetnosti, razen ako bi v ustroju dimnika ležale težke nepravilnosti. Johnov dimniški nastavki se dobiva v vseh zadevnih trgovinah. Na željo da firma J. A. John, Dunaj VIII., Langegasse 63 naslov prodajalcev v tistem kraju.

Idealno zmes

predstavljajo Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje zato, ker v poglavitnem obsegajo najbolj učinkovite sestavine iz izvršnih občinskih zdravilnih vrelcev št. 3 in 18. Vrelec št. 3 učinkuje proti bolelostim in draženju sopol, vrelec št. 18 pa izobno deluje na želodec in črevo. Iz tega izhaja, da morajo Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje učinkovati tako ugodno pri kataris itd. sopol, kakor na želodčne težave, dispepsijo, zbiranje kisline itd.; ta skupni učinek jim daje svetovni sloves. Pazite pa vedno na ime »Faye«. Škatlja stane K 1-25.

Kar Odol

posebno odlikuje

pred vsemi drugimi

čistili, je njegov poseben

trajni učinek ki ga je najbrž

izvajati odtod, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustno slezino takorekoč vsesa jih impregnira in obenem usta prevleče z mikroskopsko tenko po pogosto antiseptično plastjo, ki učinkuje se cele ure po izplaknjenju ust. Tega trajnega učinka nima noben drug preparat, ki prihajajo v položaj za vsakdanje negovanje ust in zob. Onemu, ki Odol rabi vsak dan, daje zavest, da so mu usta za več ur zavarovana proti učinkom kislinastih snovi in povzročevalcev gnolobe, ki razjedavajo zobe.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. septembra 1913.

Termin.

Pšenica za april 1914. za 50 kg 11-25
Rž za april 1914. za 50 kg 8-87
Oves za april 1914. za 50 kg 7-27
Koruza za maj 1914. za 50 kg 6-25

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 2.— Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, **Tuchlauben 9**. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 33

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

NOV.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	736.9	12.4	sl. svzh.	oblačno
„	9. zv.	736.6	10.7	sl. zah.	„
5.	7. zj.	734.5	7.1	sl. jvzh.	megla

Srednja včerašnja temperatura 9.3, norm. 6.4 Padavina v 24 urah 0.0 mm.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, tast, gospod

Ivan Garvas
gostilničar

po dolgi in mučni bolezni danes ob 9. uri dopoldne, previden s sv. zakramenti svojo blago dušo izdihnil.

Pogreb se vrši v petek, dne 7. t. m. ob 1/2 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Bodi dragemu pokojniku blag spomin. 3954

Grosuplje, 5. novembra 1913.

Marija Garvas — **Pepa in Mimi**
soproga. hčeri.

Leopold Kudé — **Iv. Budkovič**
zeta.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Prodaja se takoj lep štiriletni**konj**

16 pesti visok, črn, brez napak, lepe postave. 3943

Naslov pove upravištvu »Sl. Naroda«.

Peč se kadi

pri sedanjem jako viharjem vremenu v skoro vseh slučajih, ako je dimnik zgoraj odprt, brez nastavka. V vrnosti, da vam dim ne bo udarjal nazaj v stanovanja in kuhinje, opremiti dimnik z več nego 700.000 krat preizkušenim Johnovim nastavkom za dimnik in več se ne boste jezili.

J. A. John, d. d., Dunaj VIII., Langegasse 63/166.

Krajerna prodajališča se na željo naznanjajo.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, svak in stric, gospod

Evgen Ivanc
trgovec, posestnik itd.

dan 4. t. m. ob polu 4. uri popoldne, po mučni bolezni, previden s tolažili svete vere v 49. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v četrtek, dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Sodražici. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

Preblagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Sodražica, dne 4. novembra 1913.

Žalujoči ostali.

Prodaja se iz proste roke dne 6. in 7. t. m. od 3.—5. ure pop.

gostilniška oprava

obstoječa iz miz, stolov, stenskih slik, ogledal, obešal, 2 omari za led. (Eiskasten) 2 kredenci itd. Poizve se v gostilni pri **Zlati ribi, Stritarjeva ul. št. 7**. Ogleda se lahko takoj.

Odda se takoj v najem ali na račun staroznana 3949

gostilna na Dolenjskem.

Za obrtnike ali vpok. uradnike zelo ugodna prilika. Zraven gostilne je obširno gospodarsko poslopje, dobi se tudi poljubno zemljišča. Pogoji zelo ugodni. Nekaj kavcije (ali pórake) se zahteva. Več pove upravištvu »Slov. Naroda«.

1995 **Prva domača tovarna**

omar za led
Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevezamo se vsa v stavbo in pohištveno: mizarstvo spadajoča: dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Cenili se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne pristoj.

Najboljša in najzdravejša barva za lase in brado

je dr. Drallea »NERIL«, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebštinice itd.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica. 3

Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

Priznana dobro blago. — Nizke cene.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Zalni klobuki vedno v zalogi.

Kupim dobro ohranjen 3952

pianino ali pa harmonij
am. s ist. — **Leopold Mlakar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 51.**

Sprejme se takoj v trajno delo

mizarski pomočnik

Peter Šitar, mizar, križe pri Trzinu, Gorenjsko.

Notarski kandidat

tudi začetnik, se sprejme. Vstop in plača po dogovoru. 3946

Naslov pove upravištvu »Sl. Naroda«.

Gospodična

z lepo pisavo in večja strojepisja se sprejme v notarsko pisarno. Kje, pove upravištvu »Slov. Naroda«. 3947

V hiši Sv. Jakoba nabrežje št. 33

se takoj odda 3887

prodajalna.

Poizve se pri hišniku.

Pridni, pošteni

zastopniki

priklupne zunanosti dobe trajno delo prodajalca in inkasanta za dobro vpeliano tovarniško zalogo tu in v Kočevju. Potrebna je kavcija par sto kron. Začetnike eselejun. Ponudbe na pisarno **Sv. Petre nasip št. 3. Ljubljana**. Za Ljubljano se sprejmejo tudi dame. 3788

Sprejme se izurjena 3922

knjigovodkinja

z večletno prakso pri trdki **Iv. Perdan v Ljubljani.**
Ozira se le na boljše in zanesljivo moč.

Železninar

dobro izurjen v tej stroki, se pod boljšimi pogoji sprejme. Vojaščine prosti imajo prednost. — Ponudbe na upravištvu »Slovenskega Naroda« pod »št. 1000/3820«. 3820

Z gospodično

iz dobre slovenske družine, z doto bi se rad tem potom seznanil v surho ženitve 33 letni doktor prava v ugledni državni službi v velikem mestu. Samo resne ponudbe na uprav. »Slov. Nar.« pod šifro: »Morje«. Ab. solutna diskretnost zagotovljena. 3920

Nesreča pride

pravijo navadno, če zbolí mož, reditelj družine, ter ga nadlegujejo razne bolezni, da se vleče k peči, ne more več delati za ženo in otroke in ne more ničesar več zaslužiti. Pаметen človek pa ne tarna, ampak uporablja v takih slučajih izkušnje drugih.

Nemalo bi utegnili našim čitateljem koristiti sledeče pismo, ki ga je pisal Nj. ekselenc Leon baron Freytagh-Loringhoven, deželni svetnik Veselovega viteštva in carski ruski pravi državni svetnik v Arensburgu, Poveljniška cesta 5, otok Ösel, pokrajina Livonija. To pismo se glasi: Za svojo dolžnost nasproti drugim ljudem smatram, da kjer le morem priporočam

izborni Fellerjev fluid z znamko »Elzafluide«. Opozorili sem na imenitno sredstvo študijskega prijatelja petrograjskega zdravnika in sem imel priložnost ozdraviti nekega drugega petrograjskega zdravnika, ki ima tukaj veliko kopališče za blatne kopeli, s Fellerjevim Elzafluidom revmatičnih bolečin v rami, ko so njegova lastna sredstva odrekla. Tudi neki zdravnik v Gdanskem v zahodni Prusiji upo-

rablja v svoji praksi Fellerjev fluid in tako želim v blagor človeštva temu izdelku veno večje razširjenje in njegovemu izumitelju zasluženo slavo. Menimo, da bodo naši čitatelji tudi poizkusili s Fellerjevim fluidom z znamko »Elzafluide«, če bodo tožili o bolečinah. Iz izkušnje rečemo, da bodo potem sveži in sposobni za delo, ker, kakor smo pogostoma slišali, se ta iz-

delek obnese zoper različne bolezni, kakor trganje v ledju, bolezni v križu in členih, hrbtu in prsih. Ravnotako ga hvalijo zoper bolezni v grlu in bolenje ob strani in prepirali smo se o zdravilnem, kašelji pomirjajočem in osvežujočem učinku. Tucati za poskušnjo stane 6 K franko pri lekarnarju E. V. Feller v Stubič Elzatr št. 238, Hrvatsko. — — — b

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejše oblike pri

B. Götzl

Ljubljana

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

Hiša z gostilniško koncesijo

hlevom za konje in z vrtom

proda ali odda v najem

„Posojilnica“ v Sežani, pri kateri je dobiti natančne informacije.

A VIII 283/13/15.

3859

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji dedičev na prodaj po javni dražbi sledeča v zapuščino po dne 9. maja 1913 umrlem Antonu Brestvar iz Spodnje Šiške št. 201 spadajoča nepremičnina, za katero se je ustanovila izključna cena: 8255 K in sicer zemljišče vl. št. 442 kat. občine Spodnja Šiška, obstoječa iz

hiše št. 201 v Sp. Šiški in vrta.

Dražba se bo vršila dne 7. novembra 1913 ob 3. popoldne na licu mesta v Spodnji Šiški št. 201 po c. kr. notarju Aleksandru Hudoverniku kot sodnemu komisarju.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Dražbeno izkupilo je plačati v roke sodnega komisarja.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju Aleksandru Hudoverniku v Ljubljani.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 6. oktobra 1913.

Podjetje betonskih stavb

Bratje Seravalli

Kiparstvo: Ljubljana, Slomškova ulica 19. **Tovarna umetnih kamnov:** Trst, via Fabro Severo 31.
Telefon 251. Telefon 2332.

Edini zastopniki na Kranjskem
za vsakovrstne mavčne plošče (Scagliol-
Bautafel) tvrdke Hönigsberg & Deutsch
ter
priznано strešno lepenko „Coriolit“
tvrdke Emil Kutzalchy.

3750

St. 1296/pr.

3951

Razpis.

Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani sta popolniti dve mesti sekundarijev. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje 2800 K. Po-
leg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdrav-
niške prakse.

Prosilci za zazpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z do-
kazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte
prošnje

do 26. novembra 1913

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

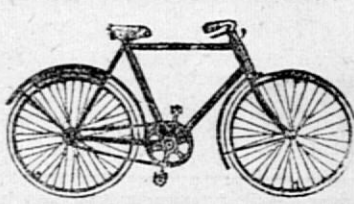
Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 4. novembra 1913

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.

Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. Porodnišnica. Medicinske kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam Rila Vaših kurjih oči, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K Hemezy,
Kaschau (Kassa) I., Posti. 12/64 Ogrsko.

* Vso noč
odprta kavarna
„MERKUR“
Židovska steza št. 4
„MERKUR“
Izklakar Marija
Viktor. *

Nadležne kocine in pege

na obrazu odpravi v najkrajšem času
z zajamčeno neškodljivim sredstvom in
gotovim uspehom 3855

Minka Kocjan, izprašana maserka,
Sv. Petra cesta 28, skozi vežo.

Ugodna prilika. Ugodna prilika.

Prodaja hiše v Vodmatu,

Zaloška cesta št. 19,

stoječa ob glavni cesti ob zgradbi nove
šole, popolnoma obnovljena s prodajalno,
stanovanjem, kletmi, vrtom dvoriščem
in drugimi zraven spadajočimi prostori.
Tudi vsa prodajalna oprava za špece-
rijo, skoraj nova prav malo obrabljena
se ob enem ugodno odda. Za trgovce,
ter tudi za mesarijo ali drugo obrt jako
ugodno. Plača na hišo 5—6000 kron,
drugo po ugodnem dogovoru ostane
lahko na hiši vključeno. 3878

Pojasnila pri lastniku hiše v pisarni
Iv. A. Hartmanna nasl. A. Toma-
žiča, Marije Terezije cesta v Ljubljani.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi 2387
fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.
Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

ZA PEKE!

V Domžalah je sedaj za 2600 prebivalcev
samo en pek! Najnujnejša potreba in ugodna pri-
lika, da začne priden in vešč pek pekarijo.
Mora izvrstno prospevati!

3944

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
borno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

C. kr. * priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.

511

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca okt. 1913	od januarja 1913
Vložilo se je ponudb	1884	17.976
za zavarovano vsoto	K 16,719.470 90	K 155,098.525 50
Izgotovljenih polic je bilo	1494	14.030
za zavarovano vsoto	K 12,604.390 72	K 122,072.985 28
Naznanjene škode znašajo	K 730.592 40	K 9,441.634 —

Vedno velika zaloga
klobukov
in čepic
lastnega izdelka.

Kupuje kože
vseh divjačin po
najvišjih dnev-
nih cenah.

Se priporoča
za izdelovanje
kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V za-
logi ima vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemajo se
popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po
najnižjih cenah. 3369

J. Wanek, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.
7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatica-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo
Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc Dunaj.
7-46 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.
Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona)
Vlissingen, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega,

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža,
Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice
Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka
Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste Beljaka, Tržiča,
Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatica-Reka).

8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca
Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic,
Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-16 po noči. Osebn. vlak iz Straže-To-
plic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega
Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12,
7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

**Priporočamo našim
:: gospodinjam ::**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

Sprejme se dobro idoča 3913

gostilna

v najem in sicer v Ljubljani ali v okolici.
Pismene ponudbe pod šifro „Dobro idoča
gostilna“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 237

:: Moderci v vseh modernih oblikah ::

moderčki, potrebščine za moderce, rokavice, parfumerija, nogavice,
moderne vlasnice, broške, igle za klobuke, pajčolani, torbice itd.

vse v največji izberi v modni trgovini za dame

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Pisarniška moč!

Dosluzen računski podčastnik, absolvent 5
razredov srednjih šol, strojepisec, bivši sodni
nom. uradnik, **prosi za mesto v kakoršni-
koli pisarni.** — Prijazne ponudbe pod šifro:
„Nekaznovan 3902“ upravnishvu »Sl. Nar.«

Lepo, veliko, suho in svetlo

skladišče

se odda. 3584

Več pove **Julij Meini, uvoz kave,**
Šelenburgova ulica št. 7.

626

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

929

:: klobuke le najfinejše izvršbe. ::

Zalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Velika zaloga najmodernejših slaničkov. 34

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izberi priporoča

IVAN SOKLIČ.

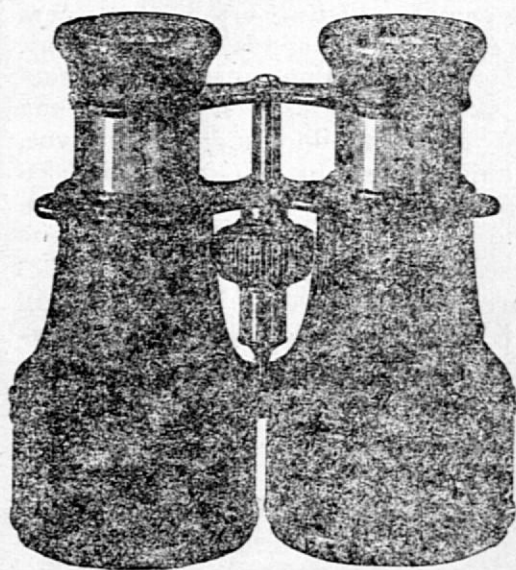
Prijetni Panama-slaničniki od 9 K do 50 K.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd.

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr
obratom moderno urejena delavnica

Najnovejši cenik brezplačno!

Zamaške

za steklenice in sode v vseh velikostih in kakovostih, za vinotrčce, pivovarne, založnike
piva, izdelovalce likerjev, lekarnarje, drogiste, mineralne vrelce in specerijske trgovine
izdeluje trdka 3706

Jelačin & Ko., Ljubljana

Edino domače podjetje te stroke na jugu monarhije. Električni obrat. Direktni uvoz prob-
kovine iz Španije in Portugalske. Zahtevajte cenik in vzorce. Zaloga raznovrstnih stanjlovih kapsljev.

Ustanovljena leta 1841.

Ustanovljena leta 1841

Odlikovana tovarna jesiha.

LUIGI SALVADOR TRST.

Ulica Casimiro Donadoni št. 16. — Telefon šte. 738.

Naslov za pisma: Luigi Salvador, Trst, poštini predal.

Edina tvornica s patent. avtomatičnim sistemom. Najznamenitejši na Primorskem.

Posebnost: **Naravni jesihi iz belega in rdečega vina ter naravni jesihi
iz čistega alkohola za konzerve.** 3329

Vsled avtomatičnega proizvajanja, ki je mnogo cenejši od ročnega dela, mi je
mogoče postreči svojim odjemalcem z izdelkom, ki je neprekosljiv glede do-
brote in nizke cene. — Naročbam se prilaga pismeno jamstvo, da odgovarja
izdelek popolnoma hranilni svrhi; na zahtevo pošljem vzorce in cene.

V važnejših mestih iščem zastopnike.

V važnejših mestih iščem zastopnike.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Priporoča se domača
konfekcijska trgovina
Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Wotan
svetilka

z vlečeno
svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalatejih

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8,000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

„ ter jih obrestuje od dne vloge po čistih „

4 3 0
4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

„ „ „ vseh vrst po dnevnem kurzu. „ „ „